154. ÅRGANG • NUMMER 10 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • OKTOBER 2005

Liahona

FORSIDEHISTORIE: Forældrerollen – Verdens største udfordring, s. 2.

Sådan svarer du: Er mormoner kristne? S. 36.

Vælg en helt, s. L14

154. ÅRGANG • NUMMER 10 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • OKTOBER 2005

Liahona

PÅ OMSLAGET
Modelfoto: Christina Smith.

LILLE LIAHONAS OMSLAG
Illustreret af Taia Morley.

SE »HELT«, S. L14

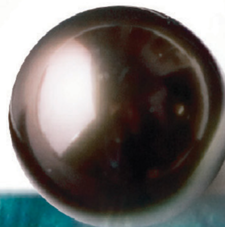
FOR VOKSNE

FOR DE UNGE

SE »FORDYB DIG I SEMINAR«, S. 40

LILLE LIAHONA: FOR BØRN

Oktober 2005 154. årgang. Nummer 10
LIAHONA 25990 110
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar

Redaktør: Jay E. Jensen
Vejledere: Monte J. Brough, Gary J. Coleman, Yoshihiko Kikuchi
Adm. direktør: David L. Frischknecht
Planlægning og redaktionel leder: Victor D. Cave
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktionel direktør for Kirkens tidsskrifter: Richard M. Romney
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Redaktion: Collette Nebeker Aune, Susan Barrett, Shanna Butler, Ryan Carr, Linda Stahle Cooper, LaRene Porter Gaunt, Jenifer L. Greenwood, R. Val Johnson, Carrie Kasten, Melvin Leavitt, Sally J. Odekirk, Adam C. Olson, Judith M. Paller, Vivian Paulsen, Don L. Searle, Rebecca M. Taylor, Roger Terry, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Julie Wardell, Kimberly Webb

Ledende Art director: M. M. Kawasaki
Art director: Scott Van Kampen
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Design og produktion: Howard G. Brown, Thomas S. Child, Reginald J. Christensen, Kathleen Howard, Denise Kirby, Tadd R. Peterson, Randall J. Pixton, Kari A. Todd, Claudia E. Warner

Marketingsleder: Larry Hiller
Trykchef: Craig K. Sedgwick
Distributionschef: Kris T Christensen

Liahona:
Redaktør: Svend Aage Andersen
Redaktionens adresse: Translation Division, Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg. Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51
Kirkenyt: Lene Henriksen

Tegning af abonnement eller adresseændring kan foretages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant eller direkte til Servicekontoret i Göteborg, Utlandagatan 24, S-412 80 Göteborg, Sverige. Tlf. 0046 31 77 88 976. Fax 0046 31 16 55 29. Abonnementsprisen på DKK 130 pr. år (inkl. moms og porto) betales på girokontonummer 653-2136.

Indsend manuskripter og spørgsmål til *Liahona,* Room 2420, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA, eller med e-mail til **cur-liahona-imag@ldschurch.org**

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas«, eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk, bulgarsk, cambodjansk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fiji, finsk, fransk, græsk, hindi, hollandsk, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk, kroatisk, lettisk, litauisk, malagassisk, marshallesisk, mongolsk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, singalesisk, slovensk, spansk, svensk, tagalog, tahitiansk, tamil, telugu, thai, tjekkisk, tonga, tysk, ukrainsk, ungarsk, urdu og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

Liahona findes på internettet på mange sprog på **www.lds.org.** På engelsk: Klik på »Gospel Library«. På andre sprog: Klik på verdenskortet og vælg dansk.

For readers in the United States and Canada: October 2005 Vol. 154 No. 10. LIAHONA (USPS 311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $16.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canadian Poste Information: Publication Agreement #40017431).

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Forslag til familieaftenen

Denne side kan hjælpe dig med at anvende Liahona *til at forbedre din undervisning både i klasseværelset og på hjemmefronten.*

»Præstedømmets nøgler«, s. 26: Fremstil et bevis, som giver et familiemedlem særlige rettigheder. Fremvis det og tal om, hvor vigtigt det er at have ret til at gøre bestemte ting. Læs om de privilegier og ansvar, som ældste Russell M. Nelsons lægeuddannelse gav ham. Lad hvert medlem af familien benytte et afsnit fra artiklen til at undervise i præstedømmets nøgler. Fortæl, hvordan du er blevet velsignet af dem, der bærer præstedømmet.

»Stor skal jeres glæde være«, s. 34: Læs sammen L&P 18:13-16. Lad familien fortælle, hvad de føler for disse vers. Læs ældste Rodrigo Myrrhas historie højt. Bær vidnesbyrd om de tre principper, som står opført sidst i denne artikel.

»Er du mormon?« s. 36: Læs de seks første afsnit af denne historie og spørg familiens medlemmer, hvad de ville gøre i en lignende situation. Spørg dem, hvordan de tror, at historien ender. Tal om, hvordan man skal reagere, når man bliver stillet spørgsmål om Kirken. Øv jer på det ved at gennemspille situationen fra artiklen.

»Tilgiv«, s. L2: Fortæl historien om bonden og tal om, hvorfor han var så ulykkelig, da han døde. Læs den sidste sætning højt og bær vidnesbyrd om den fred, som udspringer af tilgivelse. Giv familiens medlemmer små stumper snor, der kan minde dem om at tilgive.

»Helt«, s. L14: Bed familiens medlemmer om at sige navnet på en, som de beundrer, og lad dem forklare hvorfor. Hvordan fandt pigen i historien her ud af, at popstjernen ikke burde være hendes helt? Tal om, hvem vore helte burde være. Læs et skriftsted, der kan hjælpe os til forstå, hvem vi bør beundre (se f.eks. 3 Nephi 27:27; Moroni 7:16-17).

EMNER I DETTE NUMMER

Tusindvis af kærlighedstråde

PRÆSIDENT JAMES E. FAUST
Andenrådgiver i Det Første Præsidentskab

Forældrerollen er den største udfordring, der findes i verden. Når det gælder forældrerollen, er der lige så mange meninger, som der er forældre, og alligevel er der kun få, som hævder, at de kender alle svarene. Jeg er bestemt ikke en af dem.

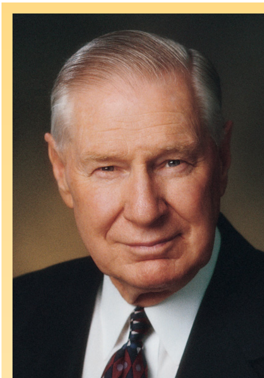
Det er min opfattelse, at der er flere fremragende unge mænd og kvinder blandt os lige nu end på noget andet tidspunkt i mit liv. Det forudsætter, at de fleste af disse dejlige unge mennesker kommer fra gode hjem og har omhyggelige og gode forældre. Og alligevel føler selv de mest samvittighedsfulde forældre, at de har begået nogle fejl. Engang gjorde jeg noget tankeløst, og jeg husker, at min mor udbrød: »Hvad har jeg gjort forkert?«

Herren har befalet: »Opdrag jeres børn i lys og sandhed«[1]. Jeg mener, at ingen menneskelig indsats har større betydning. At være far eller mor er ikke kun en stor udfordring, det er en guddommelig kaldelse. Man må hellige sig den indsats. Præsident David O. McKay (1873-1970) udtalte, at forældreværdigheden er »den største opgave, der er betroet mennesket.«[2]

En stor udfordring

Mens få menneskelige udfordringer er større end det at være gode forældre, er der også kun få ting, som giver større muligheder for glæde. Der er bestemt intet vigtigere i denne verden end at forberede vore børn på at blive gudfrygtige, lykkelige, hæderlige og produktive. Ingen forældre kan finde større lykke, end at deres børn ærer dem og deres principper. Det er det herligste ved at være forældre. Johannes vidnede: »Større glæde har jeg ikke end at høre, at mine børn vandrer i sandheden.«[3]

Efter min mening kræver undervisning og opdragelse af børn mere intelligens, intuitiv forståelse, ydmyghed, styrke, visdom, åndelighed, udholdenhed og hårdt arbejde end nogen anden udfordring, vi kan møde i livet. Det gælder især, når de moralske grundvolde af ære og sømmelighed nedbrydes omkring os. Hvis vi vil have et lykkeligt hjem må der undervises i værdier, der må være regler, der må være standarder, og der må være ufravigelige principper. Mange samfund yder ikke forældrene megen støtte i at undervise og ære moralske værdier. En række kulturer er faktisk ved at blive uden værdier, og mange

Der er bestemt intet vigtigere i denne verden end at forberede vore børn på at blive gudfrygtige, lykkelige, hæderlige og produktive.

TIL VENSTRE: ILLUSTRERET AF LINDA MATERN; TIL HØJRE: FOTO: BUSATH PHOTOGRAPHY

unge i disse samfund er ved at blive kyniske, hvad angår moral.

Det bedste håb

Når nu hele samfund er gået i fordærv og har mistet deres moralske identitet og så mange hjem er splittede, er det bedste håb at være mere opmærksom på og yde en større indsats i undervisningen af den næste generation – vore børn. For at gøre dette må vi først styrke børnenes primære lærere. Vigtigst blandt disse er forældrene og andre familiemedlemmer. De bedste omgivelser bør være i hjemmet. Vi må på en eller anden måde forsøge endnu mere på at gøre vore hjem stærkere, så de vil stå som tilflugtssteder imod den usunde og gennemtrængende råddenskab omkring os. Harmoni, lykke, fred og kærlighed i hjemmet kan bidrage til at give børn den nødvendige indre styrke til at klare livets udfordringer. Barbara Bush, der er hustru til USA's tidligere præsident George Bush, sagde engang til dimittenderne fra Wellesley College:

»Uanset hvilken æra, uanset tiderne, vil ét aldrig forandres: Fædre og mødre, hvis I har børn, må de komme først. I skal læse for jeres børn, og I skal give jeres børn knus, og I skal elske jeres børn. Jeres succes som familie, vor succes som samfund afhænger ikke af, hvad der sker i Det Hvide Hus, men af hvad der sker i jeres hjem.«[4]

For at være en god far eller mor kræves det, at forældre tilsidesætter mange af deres egne behov og ønsker til fordel for deres børns behov. Som en følge af dette offer udvikler samvittighedsfulde forældre en ædel karakter og lærer at praktisere de uselviske sandheder, som Frelseren selv underviste i.

Jeg har umådelig stor respekt for enlige forældre, som kæmper og ofrer og forsøger imod næsten umenneskelige odds at holde sammen på familien. De bør æres og hjælpes i deres heltemodige indsats. Men enhver mors eller fars opgave er langt lettere, når der er to fungerende forældre i hjemmet. Ofte udfordrer og kræver børn begge forældres styrke og visdom.

For mange år siden blev biskop Stanley Smoot interviewet af præsident Spencer W. Kimball (1895-1985). Præsident Kimball spurgte: »Hvor ofte har I familiebøn?«

Biskop Smoot svarede: »Vi forsøger at have familiebøn to gange om dagen, men i gennemsnit klarer vi ca. en.«

Præsident Kimball kommenterede: »Tidligere var det måske i orden at holde familiebøn en gang om dagen. Men fremover vil det ikke være nok, hvis vi skal frelse vore familier.«

Jeg spekulerer på, om afholdelse af familieaften på en uformel og uregelmæssig måde i fremtiden vil være nok til at ruste vore børn med tilstrækkelig moralsk styrke. I fremtiden vil uregelmæssigt familiestudium af skriften måske være utilstrækkeligt til at bevæbne vore børn med den nødvendige moral til at modstå det moralske forfald i omgivelserne, som de kommer til at leve i. Hvor i verden kan børn lære om kyskhed, retskaffenhed, ærlighed og grundlæggende menneskelig sømmelighed, hvis ikke i hjemmet? Disse værdier vil selvfølgelig blive forstærket i kirken, men forældres undervisning er mere konstant.

Når forældre forsøger at belære deres børn om at undgå fare, er det urimeligt, hvis forældrene siger til deres børn: »Vi har erfaring og ved, hvordan verden fungerer, så vi kan gå nærmere afgrunden end I kan.« Forældres hykleri kan gøre børn kyniske og vantro over for det, de lærer i hjemmet. Når forældre f.eks. ser film, som de forbyder deres børn at se, formindskes forældrenes troværdighed. Hvis børn forventes at være ærlige, må forældrene være ærlige. Hvis børn forventes at være retskafne, må forældrene være retskafne. Hvis I forventer, at jeres børn er hæderlige, må I selv være hæderlige.

Blandt andre værdier, som børn bør belæres om, er respekt for andre, begyndende med barnets egne forældre og egen familie; respekt for andres symboler på tro og andres fædrelandskærlighed; respekt for lov og orden; respekt for andres ejendom; respekt for myndighed. Paulus minder os om, at børn først og fremmest må »lære at handle gudfrygtigt over for deres egen husstand.«[5]

Passende disciplin

En af de vanskeligste udfordringer for forældre er at udøve passende disciplin over for deres børn. Børneopdragelse er i høj grad individuel. Hvert eneste barn er anderledes og enestående. Det, der virker på en, virker

måske ikke på en anden. Jeg ved ikke, hvem der er tilstrækkeligt klog til at sige, om disciplinen er for streng eller for eftergivende, bortset fra børnenes forældre, som elsker dem mest. Det er et spørgsmål om forældrenes bønsomme afgørelse. Det bagvedliggende princip må bestemt være, at disciplinering af børn skal være motiveret mere af kærlighed end af straf. Brigham Young (1801-1877) rådede: »Hvis du nogensinde anmodes om at irettesætte en person, så irettesæt ikke mere end den balsam, du har i dig, kan læge.«[6] Vejledning og disciplin er imidlertid bestemt en uundværlig del af børneopdragelse. Hvis forældre ikke disciplinerer deres børn, vil det offentlige disciplinere dem på en måde, som forældrene ikke vil bryde sig om. Uden disciplin vil børnene hverken respektere hjemmets eller samfundets regler.

En væsentlig hensigt med disciplin er at lære lydighed. Præsident David O. McKay har sagt: »Forældre fejler, når de ikke lærer deres børn lydighed; hvis hjemmet ikke udvikler lydighed, så vil samfundet kræve det og få det. Det er derfor bedre, at hjemmet med dets venlighed, sympati og forståelse opdrager barnet frem for hjerteløst at overlade det til den brutale og usympatiske disciplin, som samfundet vil påtvinge, dersom hjemmet ikke allerede har opfyldt sin forpligtelse.«[7]

Undervis i ansvarlighed

En væsentlig del af det at lære børn at være disciplinerede og ansvarlige er at lære dem at arbejde. Mens vi vokser op, er mange som manden, der sagde: »Jeg elsker arbejde; det fascinerer mig. Jeg kan sidde og se på det i timevis.«[8] Igen, de bedste undervisere i at arbejde er forældrene selv. Arbejde blev for mig en glæde, da jeg i begyndelsen arbejdede ved siden af min far, bedstefar, onkler og brødre. Jeg er sikker på, at jeg var en større irritation end hjælp, men minderne er gode og lektionerne værdifulde. Børn er nødt til at lære ansvarlighed og uafhængighed. Afser forældrene selv tid til at vise og demonstrere og forklare, så børnene med Lehis ord lærer »at handle for sig selv og ikke lade sig påvirke«?[9]

Luther Burbank, en fremtrædende amerikansk gartner, har sagt: »Hvis vi ikke passede bedre på vore planter, end vi gør på vore børn, ville vi nu leve i en jungle af ukrudt.«[10]

Børn nyder også godt af moralsk frihed, hvorved vi alle får lejlighed til at gøre fremskridt, vokse og udvikle os. Denne frihed tillader også, at børn følger det alternative valg med selviskhed, spild, egennytte og selvødelæggelse som resultat. Børn giver ofte udtryk for dette valg, når de er meget små.

Lad de forældre, der har været omhyggelige, kærlige og interesserede og har efterlevet retfærdighedens principper efter bedste evne, finde trøst i, at de er gode forældre på trods af nogle af deres børns handlinger.

En væsentlig del af det at lære børn at være disciplinerede og ansvarlige er at lære dem at arbejde. De bedste lærere i princippet om at arbejde er forældrene selv.

MODELFOTO: ROBERT CASEY

Skriften fortæller os, at forældre skal undervise deres børn i »tro på Kristus, den levende Guds Søn, og om dåb og den Helligånds gave« såvel som »i læren om omvendelse«. Disse sandheder skal der undervises i i hjemmet.

Børn har også selv et ansvar for at lytte, adlyde og, når de er undervist, tage ved lære. Forældre er ikke altid ansvarlige for deres børns dårlige opførsel, fordi de ikke kan sikre, at børnene opfører sig pænt. Enkelte børn kan belaste selv Salomos visdom og Jobs tålmodighed.

Der er ofte en særlig udfordring for de forældre, der er velstående eller alt for eftergivende. På en måde kan børn i sådanne omstændigheder holde deres forældre som gidsler ved at tilbageholde deres støtte af forældrenes regler, medmindre forældrene indvilliger i børnenes krav. Ældste Neal A. Maxwell (1926-2004) fra De Tolv Apostles Kvorum har sagt: »De, der gør for meget *for* deres børn, vil hurtigt indse, at de ikke kan gøre noget *med* deres børn. For mange børn gøres der så meget *for dem*, at det næsten er *for meget* for dem.«[11] Det synes at være den menneskelige natur, at vi ikke fuldt ud værdsætter materielle ting, som vi ikke selv har tjent til.

Der er en vis ironi i, at nogle forældre er så bekymrede for, om deres børn accepteres og er populære hos deres jævnaldrende; og samtidig frygter de samme forældre, at deres børn gør noget af det, deres jævnaldrende gør.

Generelt set er de børn, som beslutter sig til og har viljen til at afholde sig fra narkotika, alkohol og sex uden for ægteskabet, dem, der har påtaget sig høje standarder hjemmefra, som deres forældre følger. Ved vanskelige beslutninger er det langt mere sandsynligt, at de følger deres forældres principper frem for deres jævnaldrendes eksempel eller mediernes leg med ord, som forherliger forbrug af spiritus, sex uden for ægteskabet, ægteskabsbrud, uærlighed og andre laster. Disse stærke, unge mennesker er som Helamans 2.000 unge mænd, der »var blevet … fortalt af deres mødre, at dersom de ikke tvivlede, ville Gud udfri dem« fra døden.[12] »Og de fortalte mig, hvad deres mødre havde sagt og sagde: Vi tvivler ikke på, at vore mødre vidste det.«[13]

En urokkelig tro på Gud

Det, der cementerer forældrenes undervisning og værdier hos deres børn, synes at være

en fast tro på Guddommen. Når denne tro bliver en del af selve deres sjæl, får de indre styrke. Af alt det vigtige, der skal læres, hvad bør forældre så undervise i? Skriften fortæller os, at forældre skal undervise deres børn i »tro på Kristus, den levende Guds Søn, og om dåb og den Helligånds gave« såvel som »i læren om omvendelse.«[14] Disse sandheder skal der undervises i i hjemmet. De kan ikke læres i offentlige skoler og ej heller fremmes af regeringer eller samfundet. Selvfølgelig kan Kirkens programmer hjælpe, men den mest effektive undervisning finder sted i hjemmet.

Forældrenes undervisning behøver ikke være dramatisk eller voldsom. Vi lærer dette af den store Lærer. En forfatter har engang sagt følgende om Frelseren:

»Den fuldkomne skønhed ved Kristi liv skyldes kun den ekstra skønhed af små uanseelige handlinger – at tale med kvinden ved brønden, at vise den rige unge mand den skjulte ambition, som var gemt i hans hjerte, og som holdt ham ude af Himmerige; at undervise en lille flok disciple i at bede; at tænde et bål og stege fisk for at hans disciple kunne få morgenmad; at vente på dem, da de kom i land efter en nats fiskeri – kolde, trætte og modløse. Alt dette fører os elegant ind til den virkelige kvalitet og egenskab ved Kristi interesse, så præcis, så indgående, så engageret i det små, så optaget af de små enkeltheder.«[15]

Og således er det også at være forældre. De små ting er betydningsfulde og vævet ind i familiens vægtæppe af tusind tråde bestående af kærlighed, tro, disciplin, ofre, tålmodighed og arbejde.

Der findes nogle store åndelige løfter, som forældre kan nyde godt af. Det er de samme guddommelige forjættelser, der blev givet deres trofaste forfædre, som ædelt overholdt deres pagter. De pagter, som forældrene har overholdt, bliver ihukommet af Gud. Børnene kan derved blive modtagere og arvinger til disse store pagter og løfter. Det skyldes, at de er pagtens børn.[16]

Må Gud velsigne de kæmpende, ofrende og hæderlige forældre i denne verden. Måtte han især erindre de pagter, der overholdes af trofaste forældre blandt vore medlemmer og våge over disse børn af pagten. ■

NOTER

1. L&P 93:40.
2. *Kirkens præsidenters lærdomme: David O. McKay,* 2003, s. 155.
3. 3 Joh 1:4.
4. »Text of Mrs. Bush's Speech«, *Washington Post*, juni 1990, sektion C, s. 4.
5. 1 Tim 5:4.
6. *Kirkens præsidenters lærdomme: Brigham Young,* 1997, s. 219.
7. *The Responsibility of Parents to Their Children*, pjece, s. 3.
8. Jerome Klapka Jerome, i *The International Dictionary of Thoughts*, 1969, s. 782.
9. 2 Nephi 2:26.
10. I *Elbert Hubbard's Scrap Book*, 1923, s. 227.
11. »The Man of Christ«, *Ensign,* maj 1975, s. 101.
12. Alma 56:47.
13. Alma 56:48.
14. L&P 68:25.
15. Charles Henry Parkhurst, i *Leaves of Gold*, 1938, s. 177.
16. Se 3 Nephi 20:25-26; Orson F. Whitney, i Conference Report, april 1929, s. 110-111.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER TIL HJEMMELÆRERNE

Efter at have bedt og læst dette budskab, fremlægger du det på en måde, som får dem, du underviser, til at tage aktivt del i samtalen. Her følger et par eksempler:

1. Fortæl familien, at et tilflugtssted er et sted, hvor man er beskyttet fra farer eller problemer. Bed hver af dem om at tegne et billede af, hvordan de mener, at et tilflugtssted ser ud. Bed dem forklare, hvad de har tegnet, og hvorfor det er et tilflugtssted. Læs det første afsnit, der følger lige efter overskriften »Det bedste håb«, højt. Hvordan kan vore hjem blive tilflugtssteder?

2. Læs den første sætning af dette budskab højt. Tal så om det, som præsident Faust kalder de største udfordringer for forældrerollen. Bed familien om at fortælle, hvordan forældre kan tackle disse udfordringer. Hvilke af præsident Fausts råd kan familien føre ud i livet i løbet af den næste måned?

3. Læs sammen afsnittene »Undervis i ansvarlighed« og »En urokkelig tro på Gud« og lav en liste over det, som præsident Faust siger, at børn skal lære. Udvælg et eller to af disse emner, som I kan drøfte. Du kan benytte nogle skriftsteder i jeres drøftelse. Bær vidnesbyrd om velsignelserne ved at lære og undervise i evangeliet i hjemmet.

STYRK FAMILIEN

SOM JÆVNBYRDIGE PARTNERE

En artikel i en serie, der rummer forslag til, hvordan man kan studere og anvende »Familien: En proklamation til verden«.

»I henhold til den guddommelige plan skal fædre lede deres familier i kærlighed og retskaffenhed og har ansvaret for at sørge for livets fornødenheder samt beskytte deres familier. Mødre har primært ansvaret for at opdrage deres børn. I disse hellige ansvar er fædre og mødre forpligtet til at hjælpe hinanden som jævnbyrdige partnere.«[1]

Lede, forsørge og beskytte

Fædre skal lede familien, men det betyder ikke, at en mand skal herske eller udøve uretfærdigt herredømme over sin hustru eller sine børn. Frelseren fortalte sine apostle, at herskere blandt hedningene undertrykte folket. »Sådan skal det ikke være blandt jer,« advarede han. »Men den, der vil være stor blandt jer, skal være jeres tjener, og den, der vil være den første blandt jer, skal være jeres træl« (Matt 20:25-27). At lede er altså at elske og tjene og yde ofre. Apostlen Paulus sagde: »Mænd, elsk jeres hustruer, ligesom Kristus har elsket kirken og givet sig hen for den« (Ef 5:25). Præsident Ezra Taft Benson (1899-1994) har sagt: »Brødre, jeg siger jer i hjertets alvorlighed, at [Jesus Kristus] er det forbillede, som vi skal følge, når vi påtager os det åndelige lederskab i vores familie. Det gælder især i forholdet til jeres hustruer.«[2]

Ægtemænd og hustruer skal virke som jævnbyrdige partnere i ansvaret som forældre og skal støtte hinanden i offervillighedens ånd.

Herren har sagt, at »enhver, der er nødsaget til selv at forsørge sin familie, skal gøre det, og han skal ingenlunde miste sin krone« (L&P 75:28). I verden i dag afhænger evnen til at forsørge en familie ofte af en mands villighed og mulighed for at få tilstrækkelig uddannelse. Men at få sig en uddannelse og et passende arbejde og sørge for livets fornødenheder betyder ikke, at man skal bruge uforholdsmæssig meget tid på at arbejde for at skabe en høj levestandard. Præsident Spencer W. Kimball (1895-1985) advarede om, at nogle fædre brugte så meget tid på at skaffe materielle goder, som gik langt ud over det, der er nødvendigt til livets opretholdelse, at disse fysiske besiddelser blev deres afguder, og at de kun havde meget lidt tid til at lede deres familier i kærlighed og retfærdighed.[3]

Ansvaret for at beskytte en familie går langt videre end til husly og den sikkerhed, som en far naturligvis skal sørge for. Præsident Howard W. Hunter (1907-1995) sagde: »En retskaffen far beskytter sine børn med sin tid og sit nærvær i deres sociale, uddannelsesmæssige og åndelige aktiviteter og ansvarsopgaver.«[4] Fædre kan beskytte deres børn ved at lære dem at træffe kloge valg med hensyn til de medier, de vælger, og de venner, som de tilbringer deres tid sammen med.

Opfostring af børn

I 1942 udtalte Det Første Præsidentskab: »Moderskabet … bliver en hellig kaldelse, et højtideligt ansvar for at føre Herrens planer ud i livet, en hengiven indsats for at opdrage og opfostre og nære sindet og ånden hos dem, der har bestået deres første prøvestand … At hjælpe dem til at bestå deres anden prøvestand er moderskabets opgave … Moderskabet nærmer sig det guddommelige. Det er den højeste og helligste tjeneste, noget menneske kan påtage sig. Det hæver hende, der ærer dette hellige kald og denne tjenestegerning, til englenes stade.«[5]

Et af Satans mest effektive bedrag er at nedgøre hustruers og mødres virke i hjemmet. Ældste Richard G. Scott fra De Tolv Apostles Kvorum har advaret om, at »dette er et angreb på selve hjertet i Guds plan … Bliv ikke lokket væk fra vor Guds plan til verdens veje, hvor moderskabet ringeagtes, kvindelighed nedvurderes og en hustrus og mors guddommeligt fastlagte rolle hånes.«[6]

Profeterne har påpeget vigtigheden af, at mødre bruger deres fulde tid på at opdrage deres børn. Men til dem, der er nødt til at arbejde for at sørge for familiens behov, har præsident Gordon B. Hinckley sagt: »Gør jeres bedste. Jeg håber, at hvis I er fuldtidsansatte, at I gør det for at sikre, at familiens behov bliver dækket og ikke blot for at opfylde et ønske om et fint hjem, flotte biler og anden luksus.«[7]

Hjælp hinanden som jævnbyrdige partnere

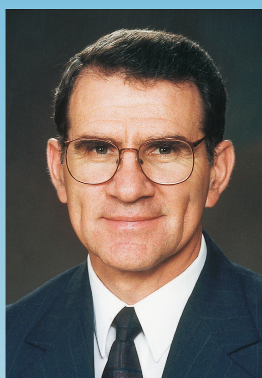
Mødre har hovedansvaret for at opdrage børnene, og fædrene skal lede, forsørge og beskytte. Men disse roller udelukker ikke et fælles ansvar. Ægtemænd og hustruer skal virke som jævnbyrdige partnere i ansvaret som forældre og skal støtte hinanden i offervillighedens ånd.

Den guddommelige hensigt med at give mødre og fædre forskellige hovedansvar i familien afspejler visse evige forskelle mellem mænd og kvinder. »Familien: En proklamation til verden« fortæller os, at »en persons køn er et fundamentalt særkende ved den enkeltes førjordiske, jordiske og evige identitet og hensigt.«[8] Disse medfødte forskelle og enestående ansvar gør det muligt for ægtepar at forenes og supplere hinandens stærke sider og gaver og knytte det forhold, som gør evige familier mulige. ■

NOTER

1. »Familien: En proklamation til verden«, *Stjernen*, okt. 2004, s. 49.
2. »Til fædrene i Israel«, *Stjernen*, januar 1988, s. 44.
3. Se »De falske guder, som vi tilbeder«, *Stjernen*, august 1977, s. 1.
4. »Vær en retskaffen ægtemand og far«, *Stjernen*, januar 1995, s. 50.
5. Conference Report, oktober 1942, s. 12-13.
6. »Glæden ved at følge den store plan for lykke«, *Stjernen*, januar 1997, s. 71-72.
7. »Kirkens kvinder«, *Stjernen*, januar 1997, s. 66.
8. *Liahona*, okt. 2004, s. 49.

Bær vidnesbyrd

Jeg bærer vidnesbyrd om, at en guddommelig kraft ledsager det rene vidnesbyrd.

ÆLDSTE JAY E. JENSEN
De Halvfjerds

Mine erfaringer i hjemmet og i Kirken gør, at jeg mere og mere påskønner den kraft, som ligger i at bære vidnesbyrd. Få beretninger fra Kirkens historie har gjort større indtryk på mig end disse ord fra Brigham Young (1801-1877), der var tilskyndet af et rent vidnesbyrd:

»Hvis alverdens talent, takt, visdom og dannelse var blevet samlet i et menneske, og hvis dette menneske var blevet udsendt til mig med Mormons Bog og med den mest ophøjede jordiske veltalenhed havde forkyndt dens sandhed og havde bestræbt sig på at underbygge det med sin viden og verdslige visdom, ville det i mine øjne have været som røgen, der stiger op for blot at forsvinde igen. Men da jeg så en mand uden veltalenhed eller talent for at tale offentligt, og som kun kunne sige: ›Jeg ved på grund af Helligåndens kraft, at Mormons Bog er sand, at Joseph Smith er Herrens profet,‹ da oplyste Helligånden, som udstrålede fra den person, min forståelse, og lys, herlighed og udødelighed [blev] åbenbaret for mig.«[1]

Lad os, ved hjælp af skrifterne og profeternes ord, undersøge, hvad et vidnesbyrd er, og hvordan vi bør bære det.

Hvad er et vidnesbyrd

Et vidnesbyrd defineres som regel som kundskab eller en vished om en sandhed, som et menneske udtrykker ved Helligåndens overbevisende kraft. Apostlen Paulus skrev: »… ingen kan sige: Jesus er Herre! undtagen ved Helligånden« (1 Kor 12:3). Eftersom det, der hører Gud til, kun kan forstås ved Åndens kraft, skal de udtrykkes ved Ånden, og det betyder, at man skal bære vidnesbyrd.

Da et vidnesbyrd jo er noget personligt, begynder et vidnesbyrd ofte med stedordet *jeg*. (Forældre, missionærer og kirkeledere benytter til tider *vi*). Et vidnesbyrd kendetegnes ved stærke udsagnsord, såsom *ved, vidner, bekræfter, erklærer, forsikrer, vidner, bærer vidnesbyrd.* Det er ofte en udtalelse om noget, som man ved, føler, oplever eller tror, såsom: »Vi lyttede, vi betragtede, og vi beundrede!« (JS-H 1:71, fodnote). Man kan sige, at et vidnesbyrd er kort, præcist og koncist.

Præsident Boyd K. Packer, fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum, har fortalt følgende:

»Da jeg var i missionsmarken, havde jeg en oplevelse, som lærte mig en del om vidnesbyrd. Skønt alt syntes, at gå, som det skulle, oplevede vi ikke den fremgang, som vi burde. Det skyldtes ikke, at vi gjorde noget, som vi

ikke burde gøre, men snarere, fornemmede jeg, at vi ikke gjorde noget, som vi burde gøre.

Vi afholdt en række zonekonferencer for at højne åndeligheden i missionen. I stedet for at fremføre specifikke instruktioner om missioneringsteknikker, besluttede vi at afholde et vidnesbyrdmøde. I en ydmyg ældstes vidnesbyrd ved den sidste konference, fandt jeg løsningen på problemet. Der var noget anderledes ved denne skræmte, nye ældstes korte vidnesbyrd. Han talte i mindre end et minut, og dog erfarede jeg fra hans ord, hvad det var, der manglede.

De vidnesbyrd, som vi havde hørt fra alle de andre missionærer, lød noget i retning af dette her: ›Jeg er taknemlig for at være ude i missionsmarken. Jeg har lært meget af det. Jeg har en god kammerat. Jeg har lært meget af ham. Jeg er taknemlig for mine forældre. Vi havde en spændende oplevelse forleden. Vi var ude at banke på døre, og så …‹ Derefter fortalte missionæren om oplevelsen. Hans afslutning lød nogenlunde sådan her: ›Jeg er taknemlig for at være i missionsmarken. Jeg har et vidnesbyrd om evangeliet.‹ Og så sluttede han ›i Jesu Kristi navn. Amen.‹

Men denne unge ældste adskilte sig fra de andre. Han ville sikre sig, at han ikke stod på talerstolen et sekund mere end nødvendigt, så han sagde blot med hastige, skræmte ord: ›Jeg ved, at Gud lever. Jeg ved, at Jesus er Kristus. Jeg ved, at det er Guds profet, som leder denne kirke. I Jesu Kristi navn. Amen.‹

Det var et vidnesbyrd. Det var ikke bare en oplevelse eller et udtryk for taknemlighed. Det var en erklæring, et vidnesbyrd!

De fleste af ældsterne havde sagt: ›Jeg har et vidnesbyrd‹, men de havde ikke sat ord på det. Denne unge ældste havde med meget få ord fremført sit vidnesbyrd – direkte, enkelt og, som det viste sig, med stor kraft.

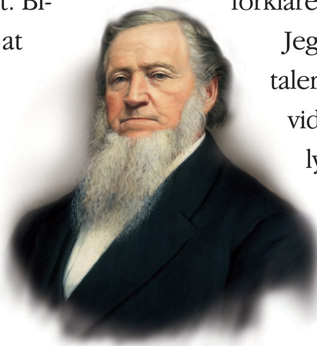
Da vidste jeg, hvad der var galt i missionen. Vi fortalte historier, udtrykte taknemlighed og indrømmede, at vi havde vidnesbyrd, men vi bar dem ikke.«[2]

Det Første Præsidentskab har påpeget vigtigheden af, at vi er kortfattede og præcise, når vi bærer vidnesbyrd: »Vi er bekymrede for, at der er tilfælde, hvor medlemmer, som ønsker at bære deres vidnesbyrd ved faste- og vidnesbyrdmøder, ikke får mulighed for at gøre det. Biskoprådene opfordres til at hjælpe alle med at lære at bære korte, oprigtige vidnesbyrd om Frelseren, hans lærdomme og genoprettelsen, så flere medlemmer får mulighed for at deltage.«[3]

Hvad et vidnesbyrd ikke er

Til tider kan vi lære noget om et princip ved at fastslå, hvad det ikke er. Jeg har erfaret, at et vidnesbyrd -

- ikke er en formaning. Personer, som rejser sig og formaner andre ved faste- og vidnesbyrdmøder eller kalder andre til omvendelse, påtager sig, skønt de måske gør det af et oprigtigt hjerte, en myndighed, de ikke har, og de sårer ofte andre og forstyrrer mødets ånd.
- ikke er en oplevelse, skønt oplevelser kan illustrere tro og overbevisning.
- ikke er udtryk for taknemlighed eller kærlighed, skønt disse elementer ofte meget passende er en del af vores vidnesbyrd.
- ikke er en offentlig bekendelse.
- ikke er en prædiken eller tale om doktrinære emner, skønt man kan citere et skriftsted og bære vidnesbyrd om det.
- ikke er en lang forklaring om, *hvordan* du ved noget, men snarere *hvad* du ved.
- ikke blot er at sige ordene: »Jeg har et vidnesbyrd.« Det er ikke upassende at sige det, men forhåbentlig efterfølges disse ord af en udtalelse om de lærdomme, sandheder og principper, som man har et vidnesbyrd om.

Brigham Young sagde: »Da jeg så en mand uden veltalenhed … og som kun kunne sige: ›Jeg ved på grund af Helligåndens kraft, at Mormons Bog er sand, at Joseph Smith er en Herrens profet,‹ da oplyste Helligånden, som udstrålede fra den person, min forståelse, og lys, herlighed og udødelighed [blev] åbenbaret for mig.«

Bær vidnesbyrd i lektioner og taler

Når man har fremført en lektion eller holdt en tale, bør man normalt slutte af med et formelt vidnesbyrd, som en slutsten på det, man har sagt. Fuldtidsmissionærer indføjer ofte korte, præcise vidnesbyrd efter hvert af de nøgleprincipper, som de forklarer, og de slutter af med et vidnesbyrd, der opsummerer alle de nøgleprincipper, som de har forklaret.

Jeg vil advare undervisere i klasselokaler og på talerstole mod at overdrive brugen af indføjede vidnesbyrd i deres taler og lektioner. Medlemmer lytter måske ikke intenst med Ånden, hvis vidnesbyrdene er alt for hyppige, og undersøgere kan blive forvirrede. Eller hvad værre er, de kan opfatte et vidnesbyrd som et retsligt eller juridisk udtryk. Sagt på den anden måde, vi kan gøre det, der er helligt, lidt for almindeligt, og så går vidnesbyrdets kraft tabt. Herren har advaret: »Kom i hu, at det, som kommer ovenfra, er helligt og bør omtales med varsomhed og efter Åndens tilskyndelse« (L&P 63:64).

Illustrationer af vidnesbyrd

Der findes utallige illustrationer af rene vidnesbyrd i skriften. Alma vidste, at han, for at vinde sit folk tilbage, måtte bære det rene vidnesbyrd for dem (se Alma 4:19). Han fortæller folket, *hvordan* han ved det (se Alma 5:45-46), og derefter bærer han et rent vidnesbyrd om, *hvad* han ved:

»Jeg siger jer, at jeg ved for mig selv, at hvad jeg siger jer om det tilkommende, er sandfærdigt; og jeg siger jer, at jeg ved, at Jesus Kristus skal komme, ja Sønnen, Faderens enbårne, fuld af nåde og barmhjertighed og sandhed. Det er ham, der kommer for at borttage verdens synder, ja, hvert menneskes synder, som med standhaftighed tror på hans navn« (Alma 5:48).

Vi finder også en stærk illustration af det rene vidnesbyrd i beretningen om Joseph Smiths og Sidney Rigdons syn af de tre grader af herlighed:

BRIGHAM YOUNG, AF JOHN WILLARD CLAWSON; FOTO: TOKIO ONOGI

»Og nu, efter de mange vidnesbyrd, som er blevet givet om ham, er dette det sidste vidnesbyrd, som vi giver om ham: at han lever!

Thi vi så ham ved Guds højre hånd, og vi hørte røsten, som vidnede, at han er Faderens Enbårne,

at ved ham, gennem ham og af ham, eksisterer og skabtes verdenerne, og at deres indbyggere er sønner og døtre, født af Gud« (L&P 76:22-24).

Joseph Smith – Historie i Den Kostelige Perle er udgivet i pjeceform til brug i missioneringen. Den har fået titlen *Profeten Joseph Smiths vidnesbyrd* (katalognr. 32667 110). I den beretning siger profeten på en enkel og ligefrem måde: »Thi jeg havde set et syn; jeg vidste det, og jeg vidste, at Gud vidste det, og jeg kunne ikke fornægte det, og jeg vovede heller ikke at gøre det. Thi jeg vidste i det mindste, at ved at gøre så, ville jeg forsynde mig imod Gud og komme under fordømmelse« (JS-H 1:25).

Vi ved, at Johannes Døber bærer det rene vidnesbyrd, når han benytter vendingen *vidner:*

»Og jeg, Johannes, vidner, at jeg så hans herlighed som Faderens Enbårne, fuld af nåde og sandhed, den sandhedens ånd, som kom og boede i kødet og boede iblandt os …

Og jeg, Johannes, vidner, og se, himlene åbnedes, og den Helligånd kom ned over ham i en dues skikkelse og hvilede på ham, og der kom en røst fra himlen, som sagde: Denne er min elskede Søn.

Og jeg, Johannes, vidner, at han modtog en fylde af Faderens herlighed« (L&P 93:11, 15-16).

I nogle skriftsteder bærer Faderen eller Sønnen vidnesbyrd. For eksempel hørte Nephi Gud Faderens vidnesbyrd, da han sagde: »Ja, min elskedes ord er sande og troværdige. Den, som holder ud indtil enden, skal blive frelst« (2 Nephi 31:15).

Frelseren vidnede om profeten Joseph Smith og oversættelsen af Mormons Bog: »Han har oversat den del af bogen, som jeg befalede ham at oversætte. Og det er sandt, så vist som Herren, jeres Gud, lever« (L&P 17:6).

Frelseren bar vidnesbyrd om sig selv: »Jeg er den første og den sidste. Jeg er den, som lever. Jeg er den, der blev slået ihjel, og jeg er jeres Talsmand hos Faderen« (L&P 110:4).

Jeg har den største agtelse for det rene vidnesbyrd. Jeg overvåger fortsat mine egne vidnesbyrd, så jeg bærer dem i overensstemmelse med de korrekte principper, som forkyndes af skrifterne og de nutidige profeter. Jeg bærer vidnesbyrd om, at en guddommelig kraft ledsager det rene vidnesbyrd. ■

Lærere bør afslutte lektioner med et formelt vidnesbyrd som en slutsten på det, der er blevet sagt.

NOTER

1. *Deseret News,* 9. februar 1854, s. 4; se *Kirkens præsidenters lærdomme: Brigham Young*, 1997, s. 315.
2. *Teach Ye Diligently,* revideret udgave, 1991, s. 323-324.
3. Brev fra Det Første Præsidentskab, 2. maj 2002; se også M. Russell Ballard, »Det rene vidnesbyrd«, *Liahona*, november 2004, s. 40-43.

Polynesiske perler

De fransk polynesiske helliges tro vokser lag på lag, ligesom de perler, som øerne er kendt for, og den bliver klarere og smukkere, som tiden går.

RICHARD M. ROMNEY
Kirkens tidsskrifter

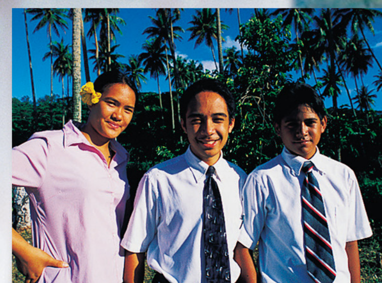
Det kræver tålmodighed at udvikle perler. De udvikles lag på lag og bliver mere og mere strålende. I Fransk Polynesien har troen på det gengivne evangelium udviklet sig på samme måde. Den udvikling begyndte i 1844, da de første missionærer ankom, og gennem flere generationer har det givet håb og livsindhold. I dag udgør de sidste dages hellige 8% af befolkningen – 20.000 medlemmer i 79 menigheder. De er kendt som mennesker, der interesserer sig for hinanden og andre omkring sig. Ligesom perler spreder de blidt deres lys. Men når de afspejler det lys, som stammer fra Kristus, så stråler de virkelig. Her er et glimt af nogle af disse hellige.

Tubuai: Stedet, hvor det begyndte

Ronny Harevaa og hans hustru, Sandrine, er ved at luge omkring et lille stenmonument, som står ved siden af landevejen i den fjerne ende af øen Tubuai. Det er et mindesmærke for ældste Addison Pratt, den første sidste dages hellige missionær, der besøgte denne ø, som ligger 700 km syd for Tahiti. Addison Pratt voksede op i New Hampshire i USA, men som 19-årig blev han sømand. Han rejste til det, der i dag er Hawaii, og siden sejlede han på Stillehavet, Atlanterhavet, Det Caraibiske Hav og Middelhavet, inden han giftede sig og slog sig ned i New York. I 1838 blev han og hans hustru medlemmer af Kirken. I 1841 var de, sammen med de andre hellige, flyttet til Nauvoo i Illinois. I maj 1843 blev Addison Pratt af profeten Joseph Smith kaldet til at iværksætte missioneringen i Stillehavet. Den 30. april 1844 ankom han og to andre ældster, Noah Rogers og Benjamin Grouard, til Tubuai.

Øboerne var begejstrede for at have missionærerne hos sig, og ældste Pratt blev hos dem. Han begyndte at lære sig tahitiansk og forkynde evangeliet. Hans første konvertit var hans tolk, en amerikaner. Seks af de syv søfolk på øen blev også døbt og bekræftet. Og så, den 22. juli 1844 – tre år før de sidste dages hellige pionerer nåede frem til Utah – blev de første polynesiske konvertitter døbt. I februar 1845 havde 60 af Tubuais 200 indbyggere sluttet sig til Kirken. Fra denne begyndelse, og fra det virke, som ældsterne Rogers og Grouard udførte på andre øer, spredtes Kirken

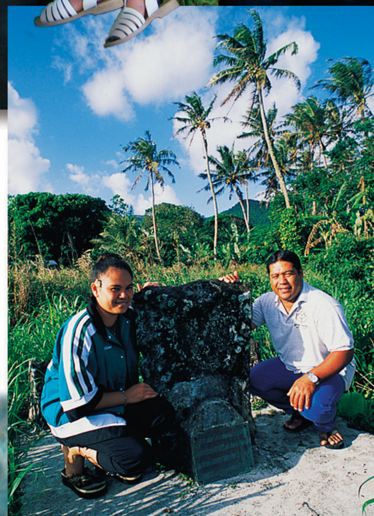
FOTO: RICAHRD M. ROMNEY, UNDTAGEN HVOR ANDET ER ANGIVET; FOTO AF PERLER OG VAND: CHRISTINA SMITH

ud over det, der i dag er Fransk Polynesien.

I dag er Ronny Harevaa præsident for Tubuai Australes Distrikt på Tubuai. Distriktet omfatter 593 medlemmer i fem menigheder. En hel del af medlemmerne er hans slægtninge, og præsident Harevaa har lært meget af dem. »Der er en stærk

Overalt i Fransk Polynesien bygger de sidste dages hellige på en arv, som begyndte her i 1844. Øverst: Tera Temahaga fra Takaroa fremviser kunsthåndværk. Heiana Teriipaia, Garry Mou Tham og Fari Le Bronnec (herover) og familien Teihotaata (til venstre) fra Raiatea siger, at evangeliet hjælper dem med at forblive stærke. Nederst: På Tubuai passer Sandrine og Ronny Harevaa monumentet for ældste Addison Pratt.

Familien Taumihau blev medlemmer af Kirken i Tahiti.

arv og historie her,« siger han, »en inderlig kærlighed til Kirken og familien.«

»Der er ikke mange her på Tubuai, der besidder store materielle goder, men de har alt det, som de har brug for,« siger Lucien Hoffmann, der er præsident for Mahu Menighed. »Her kan man plukke frugt fra træerne, grøntsager direkte fra jorden, og man kan fiske overalt, hvor man har lyst. Og når man beder folk om at tage sig af dem, der er syge eller lider nød, er de altid parat.«

»Min hustru og jeg valgte at bosætte os på Tubuai for at være tæt på vore forældre,« siger præsident Harevaa. »Det er et pragtfuldt sted at bo sammen som familie.« Ja, faktisk har han en af sine brødre som nabo, og en anden bror bor i huset lige efter, og hans far virker som en af hans rådgivere. Der er så mange Harevaa'er på Tubuai, at mange mennesker omtaler præsident Harevaa som præsident Ronny, bare for at være sikre på, hvem de taler om.

Foran Mahus kirkebygning, som er en af Tubuais tre kirkebygninger, peger Sandrine på endnu et mindesmærke for Addison Pratt. »Jeg tror, at ældste Pratt ville være glad for at vide, at Kirken stadig er stærk her efter 160 år,« siger hun. Og den vokser stadig.

Et af de nyeste medlemmer er Johan Bonno, som er født på Marquesasøerne, som ligger i den nordøstlige del af Fransk Polynesien. Skønt han har ført et hårdt liv, blev han interesseret i det gengivne evangelium på grund af en skolelærer, som var flyttet til Marquesas fra Tubuai. »Maimiti fortalte mig om den sande kirke,« forklarer han. »Hun fortalte mig om Mormons Bog. Og lidt efter lidt gav jeg slip på alt det dårlige i mit liv. Hun inviterede mig med i kirke, og lidt efter lidt fyldtes mit liv med gode ting.«

De blev gift og flyttede til Tubuai. »Min svigerfar indbød mig til et åbent hus med missionærerne, og der fik jeg en stærk, fortrøstningsfuld følelse,« forklarer Johan. »Den fyldte mig med et ønske om at lære sandheden at kende. Jeg bad oprigtigt angående Joseph Smith. Jeg fik en forståelse af, at Gud havde genoprettet Kirken gennem ham.« Kort efter blev Johan døbt og bekræftet.

I dag forbereder Johan og Maimiti sig på at blive beseglet i templet i Papeete i Tahiti. »Når vi får templets lys i vores tilværelse, bliver det som at udskifte en 15-watt-pære med selve solens lys,« siger han. Da Johan hørte om evangeliets gengivelse, måtte han opbygge et lag af tro. Og det samme gjorde sig gældende, da han blev gift, flyttede til Tubuai og blev medlem af Kirken. Nu føjer tempelbeseglingen endnu et lag til den perle, som bliver ved med at vokse.

Raiatea: Fredens havn

Da 23-årige Spencer Moroni Teuiau modtog sit missionskald, smilede han hele tiden. Efter at have måttet udsætte missionen i fire år, indtil hans tænder var bragt i orden, modtog denne unge mand fra øen Raiatea sin kaldelse på sin fødselsdag. Han kan huske, at han læste flere vendinger højt fra kaldelsen: »Forkynder af det gengivne evangelium«, »fortaler for og effektiv budbringer af sandheden« og »repræsentant for Frelseren«. Og han tænkte: »Wow! Med alle de svagheder, som jeg har, må jeg sætte min lid til Herren.«

Men det er han skam vant til. Moroni er opvokset i Kirken. Han er den tredje i en søskendefolk på seks, der tager på mission, og han mindes, at »jeg har drømt om at blive missionær, siden jeg var lille.« Han kan huske, at han lærte

Herover til højre: Smykkemager Johan Bonno (der her ses sammen med sin hustru Maimiti) blev medlem af Kirken på Tubuai.

missionærskriftstederne udenad i de fire år, hvor han gik i seminar, og han talte med hjemvendte missionærer om deres missioner. Men han mindes også tandlægebesøg, tandkorrektioner og flere år med tandbøjler. »Der var tidspunkter, hvor jeg var lige ved at give op,« siger han. Men takket være opmuntring fra sin familie og sin egen udholdenhed holdt han håbet i livet. I dag tjener han trofast i Papeete-missionen i Tahiti.

For Moroni og andre unge sidste dages hellige som ham er Kirken på Raiatea en kilde til styrke. Garry Mou Tham på 16, der er en tredjegenerations sidste dages hellig fra Avera Menighed, forklarer: »Her,« forklarer han, »adskiller vi os fra verden udenfor. Vi har gode forhold til venner og forældre. Vi har profeternes lærdomme til at minde os om at holde os tæt til familien, at studere skrifterne sammen og at holde familieaften. Vi ved, at Kirken vokser, og vi vælger at være en del af Herrens storslåede værk.«

Garrys ven Fari Le Bronnec på 14 er enig. Han taler om ting, der holder ham beskyttet mod verden: Seminar og bøn. »Seminar giver en et åndeligt løft hver morgen,« siger han. »Og bøn kan give en et løft, hver gang man beder oprigtigt.« Seminar- og institutprogrammer er stærkt i Fransk Polynesien, hvor der i 2004-2005 var i alt 740 seminarelever og 524 institutstuderende.

En anden kilde til styrke er det eksempel, som medlemmerne viser dem, der er interesseret i evangeliet. Et sådant eksempel var med til at føre Adrien og Greta Teihotaata og deres børn ind i Kirken. Skønt de i årevis havde levet udmærket uden en tro, »besluttede vi, at vi trængte til forandring,« siger søster Teihotaata. »Vi bad Herren om at vejlede os.« Et par dage senere inviterede en nabo dem med til et åbenthus i Uturoa Menighed. »Vi besluttede at vende tilbage om søndagen,« husker bror Teihotaata, »og vi blev imponeret over at alle tog del i Kirkens liv – de underviste, deltog i klasserne og tog sig af børnene. De så ud til virkelig at elske hinanden.«

Det var fastesøndag, og »da vidnesbyrdmødet begyndte, følte vi en

***Herover:** Iosua Borthers, der nu er stavspatriark i Tahiti, blev døbt og bekræftet på Moorea i 1968. Ligesom mange andre har han set Kirken udøve sin gode indflydelse overalt på øerne. Herunder: På Takaroa består den opvoksende generation blandt andet af Ranitea og Vehina Teihoarii og Vaimiti Nyjland.*

Tahiti: Kraftens centrum

Hvis man vil vide, hvor langt Kirken er nået i Fransk Polynesien, kan man tale med informationsrådet i Papeete i Tahiti. Ved et møde for nylig mindedes de en række vigtige begivenheder:

• Kirken i Fransk Polynesien fejrede sit 160 års jubilæum i oktober 2004. Begivenhederne omfattede (1) en offentlig udstilling om Kirken,

(2) et festspil på stadion, med dans, sang, kor og multimediepræsentationer, (3) en idrætsdag med traditionelle dyster såsom løb med banan på pind og (4) en foredragsaften med kirkeledere og statslige embedsfolk som talere, samt et kor på 500 medlemmer. Mange af begivenhederne blev dækket af aviserne og vist på landsdækkende tv.

• Kirkens ledere har flere gange besøgt regeringsmedlemmer, og adskillige sidste dages hellige sidder i parlamentet. Regeringen har udtrykt taknemlighed for alt det gode, som Kirken står for, især dens forkyndelse af familieværdier.

• Et SDH-kor med 400 medlemmer optrådte for et publikum på 30.000 under den franske præsident Jacques Chiracs besøg i Fransk Polynesien i juli 2003. Begivenheden blev transmitteret ikke alene i Fransk Polynesien, men også i Frankrig. Koret gav mange tårer i øjnene, da de sang »Han lever! Vor Forløser stor« (*Salmer og sange,* nr. 70) og »Gud vær' med dig til vi ses igen« (*Salmer og sange,* nr. 92).

Til højre: I et område, der er kendt for sit smukke kunsthåndværk, æres templet som den smukkeste juvel. Modstående side, øverst: På Tahiti fornemmer patriark Tiatia Teio og hans hustru, Imihaa, templets indflydelse. Det samme gør diakonerne Jesse Pereitai og Jean-Philippe McGrevy. Herunder: Det fransk polynesiske flag vajer over Raiatea og Spencer Moroni Teuiau.

fred, som vi ikke havde oplevet før – Helligånden. Vi sagde: ›Det her er noget, vi har brug for,‹« siger søster Teihotaata. Familien mødtes med missionærerne og lærte mere. Selvom deres ældste søn ikke sluttede sig til Kirken, lod bror og søster Teihotaata og deres fem andre børn sig døbe og bekræfte i 1998. Siden da har overholdelse af budene, studium af skrifterne og tempelbesøg »styrket vores vidnesbyrd, og det samme har medlemmernes vedvarende eksempel. De har undervist og hjulpet os,« siger søster Teihotaata.

Der er et andet medlem til stede i stavscentret denne dag, et medlem, som blev døbt i 1956. »Dengang var Kirken ikke så kendt på Raiatea,« siger Harriet Brodien Terroatea. »Der var ikke ret mange medlemmer, og møderne blev afholdt i et lille hus, som havde et værelse, der fungerede som mødesal, og et værelse, hvor missionærerne boede. Men lidt efter lidt voksede Kirken.« Næsten som en perle.

• Templet i Papeete i Tahiti fejrede sit 20 års jubilæum i oktober 2003. For at markere begivenheden udførte medlemmer fra Paea Stav i Tahiti tempelordinancer fra kl. syv morgen til ni aften, for at alle medlemmer, der havde modtaget deres begavelse, kunne få mulighed for at udføre mindst en ordinance.

»Kirken er blevet moden her,« siger Marama Tarati, der er Kirkens lokale informationschef. »Overalt i Fransk Polynesien ved man, at Kirken står for noget godt.« I Tahiti har Kirken smukke kirkebygninger, menigheder fyldt med trofaste sidste dages hellige og – som den smukkeste juvel af dem alle – templet, der er et velkendt vartegn i hovedstaden.

Templets lys har berørt mange mennesker. »Inden jeg blev medlem af Kirken, anede jeg ikke, hvordan mit liv ville udforme sig efter døden,« forklarer Marguerite Teriinohopua. Hendes familie hørte om Kirken, fordi en anden familie havde bedt om at måtte finde dem. Ernest Montrose, der i dag er førsterådgiver stavspræsidentskabet i Faaa Stav i Tahiti, var dengang biskop i Heiri Menighed. Da missionærerne opfordrede medlemmerne til at bede om at finde undersøgere, »mente jeg, at vores familie burde vise vejen«. Inspirationen kom. Biskop Montrose indbød en kollega, Danielson Teriinohopua, og hans familie til en familieaften sammen med missionærerne.

»Og vi bad samtidig om at blive ført frem til sandheden,« mindes Danielson, som i dag er medlem af højrådet. »Da aftenen var forbi, fortalte vi dem, at vi gerne ville vide mere – med det samme.« Biskop Montrose planlagde endnu et møde den følgende aften, og den næste, og den næste. I løbet af nogle uger blev familien Teriinohopua døbt og bekræftet, og et år senere blev de beseglet i templet. »I dag har jeg et svar på mine spørgsmål,« siger Marguerite. »I templet føler jeg inderlig fred og stor glæde.«

Chanterel Hauata fra Heiri Menighed kender også til glæden ved tempelbesøg. Skønt en godartet hjernesvulst berøvede ham synet for seks år siden, ser han klart i templet. »Det er et klarhedens hus,« forklarer han. »I templet lærer vi om evigheden. Det hæver os over dette jordiske liv.«

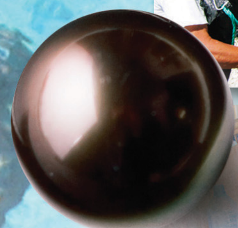
Pepe Mariteragis familie har også oplevet templets velsignelser. Da de samledes i hjemmet i Paea i oktober 2003, talte de om Tepahu, Pepes hustru – deres mor og bedstemor. »Hun døde for syv måneder siden,« forklarede Lucien, en af hendes sønner, »men hun har stadig en plads i vores hjerte.«

»Det er takket være evangeliet, at vi kan håndtere den slags,« siger Jean-Marie, en anden søn. »Templets velsignelser indgyder os en forståelse af, at vi kan være en evig familie.«

At evangeliet spredes fra generation til generation er endnu et tegn på Kirkens modenhed og styrke. Biskop Moroni Alvarez og hans hustru, Juanita, fra Tavararo Menighed taler om en arv, der strækker sig helt tilbage til hans bedstefar. De fremviser seminar- og institutdiplomer for alle deres seks børn og billeder af alle seks, mens de tjente som fuldtidsmissionærer. De taler om børn, der er blevet gift i templet, og børnebørn, der opdrages i Kirken. »Vi talte og studerede og bad sammen og bar vidnesbyrd for hinanden,« forklarer biskop Alvarez. »Nu gør de det samme med deres børn.«

Når man taler med Jared Peltzer på 21 fra Matatia Menighed, Paea Stav i Tahiti, som bereder sig på at tage på mission til Filippinerne, møder man også hans storebror Lorenzo på 30, der tjente i Fransk Polynesien for flere år siden, og hans to yngre brødre, Narii på 18 og Hyrum på 14, som planlægger at tage på fuldtidsmission. »Vi har ikke haft en missionærtradition i familien før nu,« siger Jared. »Men da Lorenzo tog af sted, gav det mig et ønske om det samme, og nu

Tahia Brown fra Takaroa arbejder på en af mange dusin perlefarme spredt over hele øen.

opmuntrer vi også vore yngre brødre.« Lag på lag vokser perlen frem.

Takaroa: Arvens hjem

Hvis man bor på Takaroa, ved man alt om perler. Mange af dem, der bor på øen, har deres levevej i perlebranchen. Nogle opdrætter de østers, som perlerne vokser i. Andre renser skallerne, fastgør østers til snore, indsætter perlemateriale, hænger østers i vandet, høster perlerne eller fremstiller smykker og souvenirs.

»Vi tager det, som vor himmelske Fader har givet os, og får dets naturlige skønhed frem,« forklarer Tahia Brown, som arbejder på en af de snesevis af perlefarme, som findes over hele øen. Hun og Marie Teihoarii, der begge er tidligere hjælpeforeningspræsidentinder, nyder at fremvise halskæder, bordudsmykninger og andet kunsthåndværk, som er fremstillet af sidste dages hellige. »Jeg har lært kunsten af min mor,« forklarer søster Brown. »De fleste af søstrene her fremstiller dette eller noget lignende, som kræver en vis færdighed. Vi arbejder for at tjene til føden og for at udnytte vores tid klogt, men også for at skabe skønhed.«

Perler og skaller er ikke det eneste smukke, der skabes her. Søstre som Tera Temahaga væver plantefibre sammen til usøgte vifter, hatte og kurve, mens andre, som Tipapa Mahotu, anvender stof og tråd til at sy farverige quilte og puder. Ifølge traditionen lærte de indfødte at sy quilte af Addison Pratts hustru, Louisa, der kom til øerne i 1850.

Et andet vidnesbyrd om Takaroas indbyggeres gode håndværk er øens højeste bygning – en smuk, hvid kirkebygning, som blev påbegyndt i 1891. Bygningen er enestående på grund af den arv, den repræsenterer. Politiske forviklinger i Fransk Polynesien og USA tvang missionærerne til at forlade øerne i 1852. Missionærerne vendte først tilbage i 1892. Men da de kom, fandt de på Takaroa en menighed på 100 medlemmer, som var forblevet trofaste. Og disse sidste dages hellige var i færd med at opføre en stor kirkebygning, hvor de kunne tilbede Gud sammen. I løbet af en måned havde missionærerne døbt og bekræftet 33 nye medlemmer, og menigheden begyndte atter at vokse.

»I dag tårner kirkebygningen sig over landsbyen, ligesom Kirken tårner sig op over vores tilværelse,« siger søster Mahotu på 82. Hun kan føre sine sidste dages hellige rødder tilbage til sine oldeforældre. »Kirkebygningen,« siger hun, »minder os om den arv, som vore forfædre har skænket os. Den minder os om, at vi kan være lige så trofaste, som de var.«

I det slægtshistoriske center, der ligger i en tilbygning til kirken, arbejder centrets leder, Suzanne Pimati, på at ære netop disse forfædre. Hun arrangerer regelmæssigt foredrag og bruger timer på at ringe rundt og opfordre alle på øen til at komme og overvære dem. »Jeg er ivrig efter, at alle skal finde deres forfædre,« siger hun. Elias' ånd er stærk på Takaroa. Og søster Pimati, der har en computer til hjælp i arbejdet, planlægger at sende mange navne til templet.

»Engang var 90% af Takaroas befolkning medlemmer af Kirken,« forklarer Thierry Teihoarii, der er præsident for Tuamotu Distrikt på Takaroa. I 1950'erne dalede befolkningstilvæksten, men i 1960'erne trak kulturperleindustrien folk tilbage til øen. I dag er der to menigheder på Takaroa, som har i alt 380 medlemmer af en befolkning på 1000. Der er også fire menigheder med yderligere 450 medlemmer på de omkringliggende øer.

»Vores største udfordring er stadig dem, der forlader vore øer,« forklarer præsident Teihoarii, »især de unge.« Skønt mange unge rejser bort for at gå på kostskole, spiller seminar og institut en stor rolle som vigtigste uddannelsesmulighed for dem, der bliver tilbage. »Seminar hjælper dem, så de ikke glemmer evangeliet,« siger præsident Teihoarii.

Det samme gælder tempelbesøg. »Hvert år tager vi på tempeltur for at udføre tempelordinancer, og de unge udfører dåb for de døde,« siger præsident Teihoarii. »Det

er en stor opmuntring for de unge. Og det skyldes ikke bare den præstation, som det er at spare op til turen. De ved, at hvis de vil i templet, skal de være værdige, og det hjælper dem til at holde sig stærke.«

Skønt præsident Teihoariis kaldelse gør, at han ofte skal besøge andre øer, siger han, at han og hans familie er blevet rigt velsignet. »Det første, jeg gør, når jeg kommer hjem, er at fortælle Marie og mine to døtre om medlemmernes tro og vidnesbyrd. Det er en opløftende tid for min familie. Vi føler virkelig, at Ånden er med os.« Hans hustru samtykker. »Der er så meget at lære i Kirken,« siger hun, »og så mange velsignelser. Der er et dejligt værk at udføre, og mens vi gør det, vokser Kirken.«

Det er aften på øen Takaroa. Solen er ved at gå ned. Skyggerne omkring den hvide kirkebygning bliver lange, mens de hellige samles – unge til seminar, søster Pimati til slægtsforskning og præsident Teihoarii til et møde med to grenspræsidenter. Det er skumring med blidt lys. Et lys som det, der skinner fra en perle. ■

Til venstre: I Tahiti gør Bettey Tama sig klar til at døbe Eddy Tama.

Fra oven, i urets retning: Kirkebygningen på Takaroa. Denne kirkebygning »tårner sig over landsbyen,« siger Tipapa Mahotu. Kirkeledere Pierre Tumarae, James L. Brown og Thierry Teihoarii mødes i kirkebygningen. Suzanne Pimati leder slægtshistoriske center.

Spørgsmål & svar

»Hvordan kan jeg opmuntre min familie til at holde familieaften, familiebøn og familiestudium?«

LIAHONA

Du er helt på rette vej, når du ønsker at holde familiebøn, familieaften og skriftstudium. Disse aktiviteter opbygger tro, forbedrer kommunikationen, skaber en god atmosfære i familien og er også sjove.

Der er meget lidt, der er vigtigere for familien end familiestudium og bøn, men det kan godt være svært at finde tid til det, også selv om hele familien er aktive i Kirken. Du kan opmuntre din familie ved selv at være et godt eksempel. Hold bøn, skriftstudium eller familieaften alene om nødvendigt, eller sammen med en bror eller søster, hvis hele familien ikke deltager. Dit eksempel i overholdelsen af disse bud kan opmuntre de andre.

Når familiens medlemmer slutter sig til din familieaften, skal du sørge for, at de har det sjovt. Til at begynde med kunne I spille et spil eller se en kirkefilm. Forbered forfriskninger og aktiviteter, som de holder af. I lektionerne kan du vise, hvordan de kan anvende evangeliet i deres daglige liv. Senere får de måske selv lyst til at fremføre lektionen. Lad dem vide, at du er klar til at hjælpe.

Vær et godt eksempel ved selv at holde bøn og studium.

Opmuntr din familie til at deltage og gør familieaften sjov for alle.

Hjælp din familie med at fornemme Ånden ved at være ærbødig og kærlig.

Vær tålmodig med din familie og giv ikke op. Velsignelserne ved familiebøn, skriftstudium og familieaften er rigeligt umagen værd.

Hvis dine forældre er medlemmer af Kirken, vil de sikkert gerne gøre alt dette og har bare brug for en smule hjælp. Tilbyd at forberede lektionen. Du kan opmuntre dine søskende til at deltage med en positiv indstilling. Kom med det samme, når dine forældre indkalder til disse aktiviteter. Hvis dine forældre ikke er medlemmer, vil de sikkert alligevel støtte en ugentlig familieaften. Planlæg en eller to, så de kan se, hvordan familieaften kan gavne jeres familie.

Men vigtigst af alt, husk at indbyde Herrens Ånd til at være med under bøn, skriftstudium og familieaften. Det kan du gøre ved at være ærbødig, bære vidnesbyrd og give udtryk for kærlighed og taknemlighed for evangeliet og din familie. Når familiens medlemmer fornemmer Ånden, vil de ønske at fortsætte disse aktiviteter.

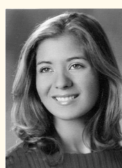
Til tider bliver du sikkert irriteret på din familie, men prøv at være tålmodig. Meningen med disse aktiviteter er jo ikke, at man skal blive vred. Gør i stedet dit bedste for at opmuntre din familie – indbyd

MODELFOTO: WELDEN C. ANDERSEN

dem, fast og bed for dem, planlæg sjove og åndelige familieaftner og så videre – og lad så din familie vælge. Når du tålmodigt og kærligt er et godt eksempel for dem, slutter de måske op om dig.

Uanset om du udfører disse aktiviteter alene, sammen med en af dine søskende eller sammen med hele familien, skal du nok blive velsignet for dine anstrengelser. Familiebøn, skriftstudium og familieaften styrker din familie og fører dig tættere til Herren.

LÆSERNE

Nøglen er bøn, kærlighed og tro. Og med tiden vil din familie blive mere opmærksomme på dine anstrengelser for at skabe enighed i familien og dit ønske om at opnå en evig familie.

Diana Martins, 18,
Lissabon 5. Menighed i Lissabon Stav i Portugal

Når det er tid til familiestudiun og bøn, siger jeg til mine søskende og forældre: »Skriftstudium og bøn om fem minutter.« Det giver dem tid til at afslutte det, de er i gang med. Vi skiftes til at fremlægge lektionen ved familieaften. Du kan måske foreslå den idé til dine forældre og tilbyde at føre kalender og minde den, der skal fremføre lektionen, om det i god tid.

Courtney Moss, 15,
Hidden Springs Menighed i Moreno Valley Stav i Californien

For at hjælpe vores familie med at blive mere begejstrede for familieaften, uddeler

min søster og jeg hjemmelavede invitationer til familiens medlemmer. Der står, hvor og hvornår lektionen finder sted. Så klikker vi os ind på www.lds.org og planlægger en lektion. Engang opførte min søster og jeg en sketch og sang en sang. Nogle gange har vi forfriskninger efter lektionen.

Autumn Reese, 13,

Woodhaven Menighed i Taylor Mountain Stav i Idaho Falls i Idaho

Vi kan alle give en tilskyndelse til at holde familieaftens, bøn og skriftstudium ved at være et godt eksempel. Hvis vi selv gør noget, vil Kristi Ånd komme ind i vore hjem og dvæle der.

Erika Patricia Gomes da Silva, 15,

Guarujá Menighed i Guarujá Stav i Brasilien

Min familie har haft en hård kamp med familieaften. Jeg har altid vidst, at det er vigtigt, så jeg besluttede at gøre noget, som alle de andre holdt af, og så invitere hele familien til at være med. Fra det enkle udgangspunkt har det udviklet sig til en velstruktureret familieaften hver mandag. Det har styrket min familie meget.

Ashley Atkinson, 17,

Bracebridge Menighed i Sudbury Stav i Ontario i Canada

Jeg kan hjælpe min familie ved at bede om, at alle kan modtage inspiration til at gøre det her. Jeg vil være et godt eksempel i min familie ved flittigt at studere mine skrifter og bede til, at familien må blive påvirket.

Lotomua Lealaisalanoa, 16,

Pesega 3. Menighed, Pesega Stav på Samoa.

Jeg har været med til at motivere min familie ved at spørge mine forældre, hvad vi skal lave. Jeg prøver at komme med sjove og originale ideer, som hele familien vil synes om. Jeg tilbyder at fremføre lektionen ved familieaften.

»Mandag aften er over hele Kirken reserveret til familieaften. Vi opmuntrer medlemmerne til at reservere denne aften til at styrke familiebånd og undervise i evangeliet i deres hjem.

Tidligere i år ... rådede vi også forældre og børn til at give højeste prioritet til familiebøn, familieaften, studium af og instruktion i evangeliet samt sunde familieaktiviteter.«

Det Første Præsidentskab, se Gordon B. Hinckley, »Familieaften«, *Liahona*, marts 2003, s. 4.

Nogle særlige forfriskninger kan også altid samle hele familien. Prøv at gøre familieaften til noget, som din familie har lyst til, ikke noget, der hænger dem ud af halsen hver uge.

Jarrett Lever, 15,

Holladay 4. Menighed i Holladay Syd Stav i Salt Lake City i Utah

Jeg har udarbejdet et skema, hvor der står personlig bøn, familiebøn, dagligt skriftstudium og så videre. Hver gang vi har fuldført en aktivitet, sætter vi et klistermærke på skemaet. Og den, der får flest klistermærker, vinder en præmie.

Francisco Javier Dominguez Lubiano Hdz., 15,

Pedregal Menighed i Libertad Stav i Monterrey i Mexico

Vi skal blive ved med at motivere vores familie til at indbyde Herrens Ånd i vores hjem. Bed, studér skrifterne og tal mildt til hinanden, så I kan leve i harmoni. Bed Herren om hjælp, så I kan opnå evig lykke i jeres familie.

Vanessa T. Teupoorautoa, 18,

Hipu Menighed i Raromatai Stav i Tahiti

Liahonas *og læsernes svar er ment som en hjælp og vejledning, men er ikke en officiel udtalelse om Kirkens lære.*

HVAD MENER DU?

Kære unge læser: Send os dit svar på nedenstående spørgsmål sammen med dit navn, fødselsdato, adresse, menighed og stav (eller distrikt) og et foto af dig selv til:

Questions and Answers 11/05
50 E. North Temple St. Rm. 2420
Salt Lake City, UT 84150-3220, USA

***Eller e-mail:* cur-liahona-imag@ldschurch.org**

Svar venligst inden den 15. november 2005.

SPØRGSMÅL

»Jeg ved, at jeg burde tage på mission, men jeg ville føle mig som en hykler, for jeg ved ikke, om Kirken virkelig er sand. Hvad skal jeg gøre?« ■

FOR BØRN • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • OKTOBER 2005

Lille Liahona

Tilgiv

PRÆSIDENT GORDON B. HINCKLEY

Præsident Hinckley bønfalder os om at bede Herren om styrke til at tilgive.

Guy de Maupassant, den franske forfatter, fortæller en historie om en bonde ved navn Hauchecorne. Mens han gik over byens torv, fik han øje på et stykke snor, som lå på brostenene. Han samlede det op og lagde det i sin lomme.

Senere på dagen blev det indberettet, at der manglede en pung. Hauchecorne blev arresteret og slæbt for borgmesteren. Han bedyrede sin uskyld, idet han fremviste det stykke snor, som han havde samlet op. Men man troede ikke på ham og lo blot ad ham.

Næste dag blev pungen fundet, og Hauchecorne blev frikendt for alle beskyldninger. Men fornærmet på grund af en falsk anklage, blev han bitter og ville ikke lade sagen dvæle. Uvillig til at tilgive og glemme, talte og tænkte han ikke på andet. Og over alt, hvor han kom frem, fortalte han om den uretfærdighed, han havde lidt. Besat af sine klager, blev han syg og døde. Mens han kæmpede mod døden, mumlede han gentagne gange: »Et stykke snor, et stykke snor« (se *The Works of Guy de Maupassant*, s. 34-38).

Med andre hovedpersoner og under andre omstændigheder kunne denne historie gentages mange gange i vor egen tid. Hvor er det dog svært for os at tilgive dem, som har såret os.

Mine brødre og søstre, lad os forbinde de sår, som er forvoldt af planer »om hævn« over dem, der har såret os. Vi har alle en lille smule af denne hævngerrige ånd i os. Heldigvis har vi alle evnen til at hæve os over den. Jeg bønfalder jer om at bede Herren om styrke til at tilgive. Det vil måske ikke blive let, og det sker måske ikke hurtigt. Men hvis I stræber efter det, vil I opleve en fred i hjertet. Det er Kristi fred, han, som sagde: »Salige er de, som stifter fred, thi de skal kaldes Guds børn« (Matt 5:9). ●

Fra »Af jer forlanges det, at I tilgiver«, Stjernen, *november 1991, s. 2-7.*

ILLUSTRERET AF MARY OG MICHAEL PACKER

Lille Liahona
START

JEG VIL ALTID VÆLGE DET RETTE

»Vælg i dag ... Jeg og mit hus vil tjene Herren« (Jos 24:15).

MARGARET S. LIFFERTH
Førsterådgiver i Primarys hovedpræsidentskab

Tænk over de valg, som du træffer hver dag. Vælger du selv, hvilket tøj du skal have på, hvad du skal sige, hvad du skal læse og se på, og hvordan du skal opføre dig? Evnen til at træffe valg er en gave fra vor himmelske Fader. Den kaldes *handlefrihed*. En vigtig del af vor himmelske Faders plan for os er, at vi skal benytte vores handlefrihed. Hvad kan hjælpe dig med at vælge det rette?

Vor himmelske Fader vil hjælpe dig med at vælge det rette. Du er Guds barn, og han ønsker, at du skal vende tilbage og leve hos ham. Husk på, at du kan bede til vor himmelske Fader når som helst og hvor som helst, og han vil velsigne dig med mod til at vælge det rette.

Jesus Kristus hjælper dig med at vælge det rette. Han er »vejen, sandheden og livet« (Joh 14:6) og det fuldkomne eksempel, som du kan følge. Du vælger det rette, når du spørger dig selv: »Hvad ville Jesus forvente, at jeg gør?«

Helligånden hjælper dig med at vælge det rette. Når du bliver døbt, og når du modtager nadveren, indgår du pagt om (eller lover) at holde budene. Når du gør det, lover vor himmelske Fader, at Helligånden vil være hos dig. Helligånden tilskynder dig til at gøre det rette, han advarer dig og velsigner dig med fred, når du vælger det rette.

Profeterne hjælper dig med at vælge det rette. Skrifterne indeholder Guds ord, som profeterne har forkyndt det. De kan hjælpe dig med at finde ud af, hvad du skal gøre. Vores profet og andre ledere i dag er Guds tjenere. Hør godt efter, når de taler til generalkonferencerne. Når du følger deres råd, vælger du det rette.

»Vælg det rette«-labyrint

Gå gennem labyrinten på side L4. Vælg de billeder, der repræsenterer gode valg. Når du træffer de rette valg, fører labyrinten dig til Kristus.

Forslag til fællestid

1. Du kan fortælle om visdomsordet og tøjstandarder ved at skrive sedler med følgende skriftsteder: Fra L&P 89, vers 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 14; og følgende citater fra præsident Gordon B. Hinckley: »En velsoigneret ung pige, som er ren i legemet og sindet, er virkelig smuk.« »En velsoigneret ung mand er virkelig flot. Han er en søn af Gud, som er fundet værdig til at bære Guds hellige præstedømme.« »[En Guds søn] behøver ikke tatoveringer eller ørenringe på eller i sit legeme.« »Jeg lover jer, at den dag vil komme, hvis I har tatoveringer, hvor I vil fortryde jeres handlinger.« »Med hensyn til de unge piger [så] er et par beskedne ørenringe tilstrækkeligt.« »Der er ingen grund til, at nogen sidste dages hellig dreng eller pige ... overhovedet forsøger [at tage narko]« (se »En profets råd og bøn for ungdommen«, Liahona, *april 2001, s. 30-41). Forklar, at både tøjstandarderne og visdomsordet har med kroppens pleje at gøre. Læg sedlerne ned i en pose; og lad så posen gå rundt, mens børnene synger. Stands musikken, og lad et barn vælge en seddel fra posen og læse henvisningen højt. Drøft og forklar principperne i visdomsordet og tøjstandarderne.*

2. På opslagstavlen anbringer du otte til ti billeder fra sættet Evangelisk Kunst, som viser Kristus, der gør gode gerninger mod andre. Fortæl børnene, at Jesus er vores ven, og ved sit eksempel lærte han os at være gode venner. Lad hver klasse vælge et billede og læse historien om billedet fra skrifterne eller fra teksten bag på billedet. Mens hver klasse fremfører en lille sketch over deres historie, kan I tale om, hvordan Jesu eksempel hjælper os til at være gode venner. ●

ILLUSTRATION: BETH M. WHITTAKER

FRA PRÆSIDENT DAVID O. McKAYS LIV

En bøn for Lou Jean

Selv om ældste David O. McKays datter Lou Jean var meget syg, var han nødt til at rejse udenbys til en stavskonference.

Ikke længe efter at ældste McKay var taget af sted, modtog han et telegram, hvori der stod, at han straks skulle vende hjem. Da han steg af toget derhjemme, tog hans far imod ham.

En læge og en sygeplejerske blev i ældste McKays hus natten over. Andre slægtninge kiggede forbi og hjalp til i de næste mange dage, men Lou Jean fik det stadig værre.

En søndag sendte ældste McKay sine sønner Lawrence og Llewelyn i kirke, mens han og hans hustru, Emma Ray, blev hjemme og passede Lou Jean.

Min dreng, vil du bede søndagsskolepræsidenten om at lade søndagsskoleklasserne bede for Lou Jean i dag?

Ja, far.

Ældste McKays søn adlød. Han bemærkede, at man bad den ønskede bøn kl. 11.00.

Drenge, Lou Jean bliver snart rask! Kl. 11 i formiddags slappede hun endelig af og sov sødt.

Det var det tidspunkt, hvor Søndagsskolen bad for hende, far!

Vor himmelske Fader har belønnet de trofaste bønner fra mange mennesker, som elsker os. Vi må vise ham vores taknemlighed.

ILLUSTRERET AF MIKE EAGLE

Da ældste McKays sønner vendte hjem, modtog de en god nyhed. Tilpasset fra David Lawrence McKay, My Farther, David O. McKay, 1989, s. 51-52.

Evangeliet gør os glad

Fra en samtale med ældste Jean A. Tefan, område-halvfjerdser, Stillehavsområdet; af Kimberly Welsh, Kirkens tidsskrifter

»Hvad hører vi nu i det evangelium, som vi har modtaget? En glædens røst!« (L&P 128:19).

Jeg voksede op på Tahiti. Min far og mor blev medlemmer af Kirken, da jeg var lille, men jeg blev ikke døbt med det samme. Da jeg var 11 år, tog jeg til Primary en onsdag eftermiddag. Vi sad på en stråmåtte under et mangotræ, mens min primarylærer fortalte os historien om den første åbenbaring. Mens hun talte, begyndte mit hjerte at hamre. Jeg havde en stærk fornemmelse af, at Joseph Smiths første åbenbaring var sand, og at han var en rigtig profet. Efter den åndelige oplevelse fortalte jeg mine forældre: »Jeg har et vidnesbyrd, og jeg vil døbes.«

Fra den dag, hvor jeg blev døbt, og indtil jeg gik ud af skolen, var jeg det eneste medlem af Kirken på min skole. Mine klassekammerater sagde: »Ryger du ikke? Drikker du ikke? Så er du ikke en mand, men en tøsedreng!«

Ved skoleårets afslutning, da jeg gik i 11. eller 12. klasse, havde nogle af mine klassekammerater spiritus med til en fest. De fangede mig og holdt mig og ville hælde champagne i munden på mig. De ville ikke gøre mig fortræd, de ville bare lave lidt sjovt. Heldigvis slap jeg væk. Jeg har aldrig fortrudt, at jeg har efterlevet visdomsordet. Nogle af mine klassekammerater er siden døde, men jeg er taknemlig for stadig at være i live, rask og i stand til at tjene Herren.

En af mine klassekammerater blev meget velhavende, da han blev voksen. Han sagde engang: »Jeg beundrer dig. Min familie har mange penge, men vi er ikke så lykkelige, som du er.« Jeg synes, at det var en kompli-

ment til alle sidste dages hellige. Han kunne se, at det gjorde os lykkelige at efterleve evangeliet.

Jeg tjente som præsident for Suva-missionen på Fiji. En dag gik jeg sammen med to ældster på øen Kiribati, da en mand kom hen til os. Han var fuld. Jeg ville genne ham væk, men han så mit navneskilt og kaldte mig ved navn. »Præsident Tefan, jeg vil gerne indbyde dig og dine missionærer til middag hjemme hos mig.«

Jeg tænkte: »Åh nej, måske ved han ikke, hvad han gør.« Jeg vendte mig mod ældsterne og spurgte: »Hvad siger I? Har I lyst til at tage imod indbydelsen?« De sagde, at de gerne ville tage med ham. Jeg følte mig tilskyndet til at tage imod hans tilbud.

Den følgende aften nød vi en dejlig kinesisk middag med kylling, fisk, andet kød og nudler. Missionærerne var lykkelige, for det var noget andet end deres daglige menu, som bestod af ris og fisk. Da vi havde spist, takkede jeg manden og sagde: »Nu har jeg en gave, som jeg gerne vil tilbyde dig. Hvad vil du sige til, at disse missionærer forkynder Jesu Kristi evangelium for dig?«

Han sagde, at han ikke var interesseret, men missionærerne måtte godt undervise hans hustru og deres 18-årige søn. Tre måneder senere blev den 18-årige søn døbt. Et år senere blev hustruen døbt, og manden begyndte at komme i Kirken. Han bad mig om en velsignelse til at holde op med at ryge og drikke, og han var i stand til at holde op. Sidste gang jeg besøgte den familie, var sønnen blevet optaget på BYU–Hawaii med et fuldt stipendium, og han havde også modtaget en missionskaldelse til Hongkong.

Når jeg tænker tilbage på mine oplevelser med den familie, så er jeg glad for, at jeg ikke jog den »fulde mand« væk, men i stedet fulgte Åndens tilskyndelse og tog imod middagsinvitationen, åbnede min mund og bad ham om at lytte til evangeliet.

Jeg vil opfodre jer børn til at åbne munden – invitér jeres venner med i kirke, så de kan høre om evangeliet. I ved aldrig, hvilke mirakler det kan føre til. ●

Ældste Tefan og hans familie.

ILLUSTRERET AF DILLEEN MARSH

Sandheden gengivet

Ærbødigt ♩ = 112–126

1. Den - gang Jo - seph Smith i lun - den yd - mygt knæ - led' ned i bøn,
2. Jo - seph Smith blev valgt af Her - ren som pro - fe - ten på vor jord,

så han hyl - let i et lys - skær Him - lens Fa - der og hans Søn.
dy - re - bart gen - gi - vet brin - ger Mor - mons Bog os sand - heds ord.

De har bragt os e - van - ge - liet, lad os med tak - nem - lig - hed
Læs den flit - tigt - find dens skat - te, det - te gi - ver sjæ - le - fred.

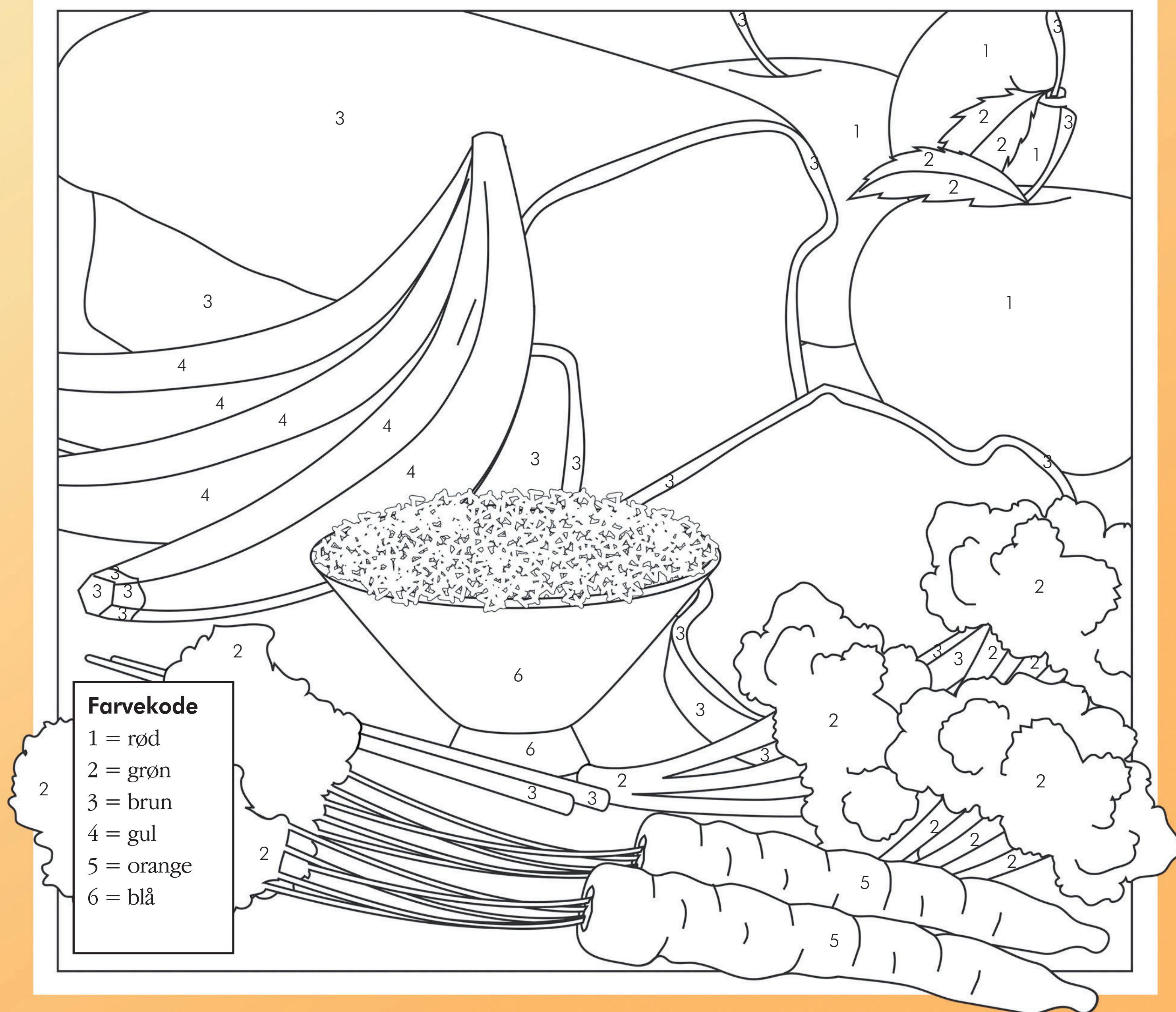
pri - se Gud med sjæl og hjer - te, pri - se hans barm - hjer - tig - hed.
Pris så Gud med sjæl og hjer - te, pris hans sto - re kær - lig - hed.

Tekst: Alan L. Jones jun., f. 1931.
Musik: Ludwig van Beethoven, 1770-1827

Gode valg

JULIE WARDELL
Kirkens tidsskrifter

Vor himmelske Fader ønsker, at vi skal passe godt på vores legeme. I afsnit 89 i Lære og Pagter har han fortalt os om fødevarer, som er sunde for kroppen. Dette afsnit kaldes visdomsordet. Du kan finde den mad, som er sund, ved at farvelægge billedet på denne side. Benyt farvekoden herunder, når du farvelægger billedet. De felter, som ikke har noget nummer, skal bare være hvide. Du kan bruge billedet til en tale om visdomsordet ved familieaftenen eller i Primary. ●

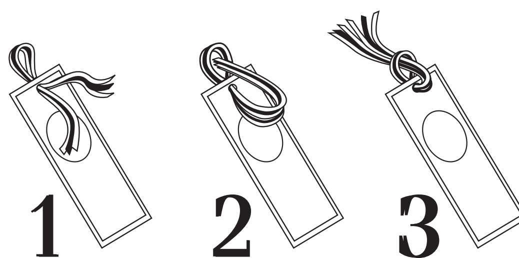

ILLUSTRERET AF THOMAS S. CHILD

Mine evangeliske standarder Bogmærke

Vejledning: Lim siderne L12 og L13 på karton. Klip bogmærkerne ud, fold dem langs den stiplede linje og lim bagsiderne sammen. Prik hul i toppen af hvert bogmærke og bind flere smalle bånd på ca. 23 cm længde fast i hullet (se illustrationen). Disse bogmærker hjælper dig med at bruge Mine evangeliske standarder til at vælge det rette hver dag. De er også en god gave til en ven, som gerne vil vide mere om Kirkens standarder.

Bemærk: *Hvis du ikke ønsker at tage sider ud af Liahona, kan du kopiere denne aktivitet, tegne den af eller udskrive den fra internettet på* **www.lds.org***. På engelsk: Klik på »Gospel Library.« På andre sprog: Klik på verdenskortet øverst i højre hjørne.*

ILLUSTRATION

JEG ER GUDS KÆRE BARN

Jeg ved, at vor himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til vor himmelske Fader til hver en tid og på alle steder. Jeg forsøger at huske samt følge Jesus Kristus.

MINE EVANGELISKE STANDARDER

Jeg vil følge vor himmelske Faders plan for mig.

Jeg vil huske min dåbspagt og lytte til Helligånden.

Jeg vil vælge det rette. Jeg ved, at jeg kan omvende mig, når jeg har gjort noget forkert.

Jeg vil være ærlig over for vor himmelske Fader, andre og mig selv.

Jeg vil omtale vor himmelske Faders og Jesu navn med ærbødighed. Jeg vil ikke sværge eller bande.

Jeg vil gøre det på sabbatten, som vil hjælpe mig med at føle mig nærmere vor himmelske Fader.

Jeg vil ære mine forældre og gøre min del for at styrke min familie.

Jeg vil bevare mit sind og mit legeme helligt og rent, og jeg vil ikke deltage i noget, som skader mig.

Jeg vil klæde mig sømmeligt for at vise respekt over for vor himmelske Fader og mig selv.

Jeg vil kun læse og se det, som er behageligt for vor himmelske Fader.

Jeg vil kun lytte til musik, som er behagelig for vor himmelske Fader.

Jeg vil søge gode venner og behandle andre venligt.

Jeg vil leve således nu, så jeg er værdig til at komme i templet og gøre min del for at få en evig familie.

KRISTUS OG BØRNENE, AF DEL PARSON

MINE EVANGELISKE STANDARDER

Jeg vil følge vor himmelske Faders plan for mig.

Jeg vil huske min dåbspagt og lytte til Helligånden.

Jeg vil vælge det rette. Jeg ved, at jeg kan omvende mig, når jeg har gjort noget forkert.

Jeg vil være ærlig over for vor himmelske Fader, andre og mig selv.

Jeg vil omtale vor himmelske Faders og Jesu navn med ærbødighed. Jeg vil ikke sværge eller bande.

Jeg vil gøre det på sabbatten, som vil hjælpe mig med at føle mig nærmere vor himmelske Fader.

Jeg vil ære mine forældre og gøre min del for at styrke min familie.

Jeg vil bevare mit sind og mit legeme helligt og rent, og jeg vil ikke deltage i noget, som skader mig.

Jeg vil klæde mig sømmeligt for at vise respekt over for vor himmelske Fader og mig selv.

Jeg vil kun læse og se det, som er behageligt for vor himmelske Fader.

Jeg vil kun lytte til musik, som er behagelig for vor himmelske Fader.

Jeg vil søge gode venner og behandle andre venligt.

Jeg vil leve således nu, så jeg er værdig til at komme i templet og gøre min del for at få en evig familie.

JEG ER GUDS KÆRE BARN

Jeg ved, at vor himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham.
Jeg kan bede til vor himmelske Fader til hver en tid og på alle steder.
Jeg forsøger at huske samt følge Jesus Kristus.

MINE EVANGELISKE STANDARDER

Jeg vil følge vor himmelske Faders plan for mig.

Jeg vil huske min dåbspagt og lytte til Helligånden.

Jeg vil vælge det rette. Jeg ved, at jeg kan omvende mig, når jeg har gjort noget forkert.

Jeg vil være ærlig over for vor himmelske Fader, andre og mig selv.

Jeg vil omtale vor himmelske Faders og Jesu navn med ærbødighed. Jeg vil ikke sværge eller bande.

Jeg vil gøre det på sabbatten, som vil hjælpe mig med at føle mig nærmere vor himmelske Fader.

Jeg vil ære mine forældre og gøre min del for at styrke min familie.

Jeg vil bevare mit sind og mit legeme helligt og rent, og jeg vil ikke deltage i noget, som skader mig.

Jeg vil klæde mig sømmeligt for at vise respekt over for vor himmelske Fader og mig selv.

Jeg vil kun læse og se det, som er behageligt for vor himmelske Fader.

Jeg vil kun lytte til musik, som er behagelig for vor himmelske Fader.

Jeg vil søge gode venner og behandle andre venligt.

Jeg vil leve således nu, så jeg er værdig til at komme i templet og gøre min del for at få en evig familie.

JEG ER GUDS KÆRE BARN

Jeg ved, at vor himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham.
Jeg kan bede til vor himmelske Fader til hver en tid og på alle steder.
Jeg forsøger at huske samt følge Jesus Kristus.

Helt

»Ånden taler sandhed og lyver ikke. Derfor taler den om tingene, som de virkelig er«
(Jakobs Bog 4:13).

KIMBERLEY WEBB
Kirkens tidsskrifter
Baseret på en personlig oplevelse

»Kom hjem til mig efter skole,« sagde Caroline. »Jeg har fået den nye CD med Alisha.« (Kunstnerens navn er ændret).

Jeg måbede. »Ja!« Selv om bedstemor tog mig med ud for at købe min fødselsdagsgave på lørdag, kunne jeg ikke vente så længe. Jeg måtte bare høre den nye CD med det samme.

Alisha var min helt. Caroline og jeg lod, som om vi var hende, og med hårbørster som mikrofoner sang vi med på hendes sange. Nogle gange bad mor os om at dæmpe os, men hun havde ikke så meget imod vores larm, fordi Alishas tekster var så gode. Alisha var religiøs – Det havde jeg læst i et blad.

Efter skoletid skyndte jeg mig op på mit værelse for at lave lektier. Alishas smil strålede ned til mig fra den plakat, som hang over mit bord.

Da jeg langt om længe dansede over vejen til Carolines hus, rakte hun mig CD-omslaget og sagde jublende: »Er hun ikke *bare* smuk?«

Jeg nikkede, men jeg havde en sær fornemmelse i maven. Denne gang smilede Alisha ikke. Hun så mere ud til at vrænge ad en. Og jeg havde aldrig set hende klædt sådan før.

»Synes du ikke, at hendes tøj er lidt usømmeligt?« spurgte jeg.

Caroline skar en grimasse. »Jo, men måske går hendes kirke ikke så meget op i det. Hun ved sikkert ikke bedre. Hør lige. Det er mit yndlingsnummer.« Hun trykkede på »play«-knappen, mens jeg læste teksten, som stod trykt i CD-omslaget. Jeg var lettet over, at det ikke var nogen bandeord.

»Der ser du. Det er en god CD,« sagde jeg til mig selv. Men den underlige følelse fulgte mig hele vejen hjem.

****

Lørdag morgen så jeg tegnefilm, mens jeg ventede på, at bedstemor skulle hente mig, så vi kunne komme ud og handle. I en af reklamerne sagde en speaker, at Alishas nye musikvideo ville blive vist sidst i udsendelsen!

Mor kom ind i stuen, netop som musikken begyndte. »Hvad ser du?« Hun smilede og satte sig.

»Det er den nye video med Alisha.« Jeg forsøgte at lyde upåvirket.

Mors smil forsvandt, da hun så Alisha danse hen over skærmen. Hun så på mig med hævede bryn.

ILLUSTRERET AF TADD R. PETERSON

»De beslutninger, som I træffer nu, afgør meget af det, der følger senere i jeres liv og i evigheden.«

Det Første Præsidentskab, *»Til styrke for de unge«*, 2001, s. 2.

Jeg vred mig. »Bare fordi hun har det tøj på, betyder det jo ikke, at sangen er dårlig.«

»Er du sikker på det?«

Jeg håbede, at videoen snart var slut, men den blev bare ved. Til sidst slukkede jeg for fjernsynet. Mor sad stille og kiggede på mig.

»Jeg har læst teksten,« mumlede jeg. »Der er ikke nogen bandeord i den.«

Hun pegede på den mørke skærm. »Men Alisha sender alligevel et budskab. Man behøver ikke at sige noget grimt for at jage Ånden bort.«

Noget inden i mig sagde, at mor havde ret. Det kunne godt være, at jeg ikke forstod, hvad Alisha hentydede til, men Helligånden vidste det – og hans indflydelse var væk.

Jeg luskede op på mit værelse og kiggede på min plakat af den smilende Alisha. Jeg smilede ikke tilbage. Hvorfor havde min helt forandret sig?

En bil dyttede ude i indkørslen, så jeg sank en klump og løb udenfor.

»Davs, fødselsdagsbarn,« sagde bedstemor, da jeg satte mig ind i bilen. »Hvor skal vi hen?«

Hele ugen havde jeg været fast besluttet på, hvor vi skulle hen, men nu var jeg ikke sikker mere. »Lad mig tænke lidt over det.«

Carolines ord om Alisha dukkede op i mit sind. »Hun ved sikkert ikke bedre.« Det lød som en god undskyldning, men nu vidste jeg, at den ikke gik – fordi *jeg* vidste bedre.

Den dystre følelse smeltede bort, da jeg indså noget vigtigt. Jeg var Guds datter, og jeg havde ikke brug for andre helte. Hvordan kunne jeg beundre en, som ikke engang vidste, hvem hun var? »*Jeg* burde være *Alishas* helt« tænkte jeg og lo. Bedstemor så spørgende på mig.

»Kan vi tage hen i tøjbutikken?« spurgte jeg. »Jeg er næsten vokset fra min blå yndlingskirkekjole.«

»God idé. Du ser så yndig ud i blåt.«

Jeg smilede. Jeg så også smuk ud med Åndens glød inden i mig – smukkere end nogen berømt popstjerne nogensinde kunne være. ●

Glæd jer over kundskaben om evige familier

Udvælg under bøn og læs de skriftsteder og lærdomme fra dette budskab, som opfylder behovene hos søstrene på din kreds. Fortæl dem om dine egne erfaringer, og bær vidnesbyrd. Bed dem, du underviser, om at gøre det samme.

Profeten Joseph Smith: »Universets store Fader ser på hele den menneskelige familie med faderlig omsorg og kærlighed. Han betragter dem som sit afkom« (*History of the Church*, 4:595).

Hvad er Guds plan for familien?

Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostle: »Den guddommelige plan for lykke gør det muligt for familiebånd at fortsætte på den anden side af graven. Hellige ordinancer og pagter, der er tilgængelige i hellige templer, gør det muligt for enkeltpersoner at vende tilbage til Guds nærhed og for familier at være forenet for evigt« (»Familien: En proklamation til verden«, *Liahona*, oktober 2004, s. 49).

Præsident Gordon B. Hinckley: »Tempeltjenesten er hovedsageligt beskæftiget med familien, hvor vi hver især er medlemmer af Guds evige familie og medlemmer af jordiske familier. Det drejer sig om ægteskabspagtens og familieforholdenes hellighed og evige beskaffenhed … fordi hver eneste mand og kvinde er vor himmelske Faders barn, så er vi alle medlemmer af en guddommelig familie, og derfor er alle mennesker brødre og søstre« (»Hvorfor disse templer?« *Stjernen*, juni 1992, s. 4).

L&P 110:14-15: »Se, tiden er til fulde kommet, om hvilken der blev talt gennem Malakias' mund, vidnende, at han (Elias) skulle blive sendt, før Herrens store og frygtelige dag kommer, for at vende fædrenes hjerte til børnene og børnenes til fædrene, at han ikke skal komme og slå hele jorden med band.«

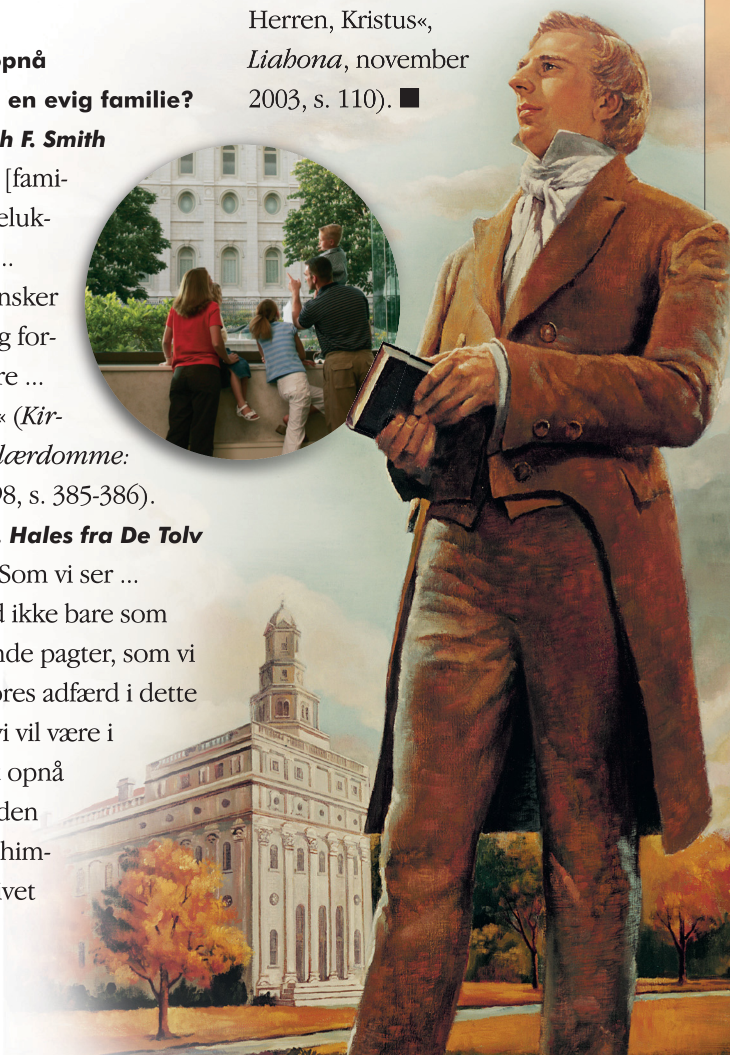
Hvordan kan jeg opnå velsignelserne ved en evig familie?

Præsident Joseph F. Smith (1838-1918): »Vore [familie]bånd er ikke udelukkende for dette liv … Vore valg og vore ønsker er fundet egnede og forberedt til at eksistere … gennem al evighed« (*Kirkens præsidenters lærdomme: Joseph F. Smith*, 1998, s. 385-386).

Ældste Robert D. Hales fra De Tolv Apostles Kvorum: »Som vi ser … opstår et evigt bånd ikke bare som følge af de beseglende pagter, som vi indgår i templet. Vores adfærd i dette liv vil afgøre, hvad vi vil være i evighederne. For at opnå velsignelserne ved den besegling, som vor himmelske Fader har givet os, må vi holde budene og opføre os på en sådan måde, at vores familier har lyst til at leve sammen med os i evighederne« (»Den evige familie«, *Stjernen*, januar 1997, s. 62).

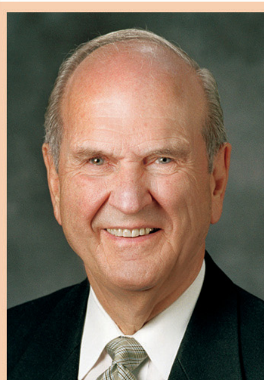
Anne C. Pingree, andenrådgiver i Hjælpeforeningens hovedpræsidentskab: »Når en kvinde vælger at have Kristus som midtpunkt i sit liv, som centrum i sin personlige verden, vil hun bringe Herren ind til kernen i sit hjem og i sin familie, om så familien består af én eller af mange personer. Uanset hvor hun bor, og uanset hendes anstrengelser, så er hun hjertet i hjemmet og i familien, og det, som findes i hver enkelt kvindes hjerte, reflekteres i hendes omgivelser og i ånden i hendes hjem« (»Vælg I derfor Herren, Kristus«, *Liahona*, november 2003, s. 110). ■

JOSEPH SMITH FORAN TEMPLET I KIRTLAND, AF DALE KILBOURN; MODELFOTO: CRAIG DIMOND

PRÆSTEDØMMETS NØGLER

Den niende i en artikelrække om præstedømmet og dets formål.

Nøgler overdrages ved håndspålæggelse af en, som har den rette myndighed, og hvis beføjelser er kendt af Kirken.

ÆLDSTE RUSSELL M. NELSON
De Tolv Apostles Kvorum

Nøgler er vigtige og værdifulde. De fleste af os har nøgler i lommen eller tasken, når vi går ud. Andre nøgler er ikke blot vigtige og værdifulde; de er dyrebare, mægtige og usynlige! De har evig betydning. Det er præstedømmets nøgler.[1]

Profeten Joseph Smith sagde: »Kirkens fundamentale grundsætninger, forvaltning og lære er henlagt under Guds riges nøgler.«[2] Disse nøgler henviser til retten til at præsidere over præstedømmemyndigheden i Herren Jesu Kristi navn. Nøgler omfatter retten til at præsidere over en lokal organisation af Kirken, såsom en stav, en menighed, en mission eller et distrikt, et præstedømmekvorum eller et tempel. Nøgler overdrages ved håndspålæggelse af en, som har den rette myndighed, og hvis beføjelser er kendt af Kirken.[3]

Alle de nøgler, som findes i Guds rige på jorden, bæres af Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum. Kirkens præsident – seniorapostlen – præsiderer over hele Kirken og er det eneste menneske på jorden, som kan benytte alle nøglerne i deres fylde.[4] Han delegerer myndighed ved at overdrage eller bemyndige overdragelsen af nøgler til andre bærere af præstedømmet i deres særlige embeder og kaldelser.[5]

Præstedømmet er Guds myndighed overdraget til mennesker, så de kan virke til menneskenes frelse. »Magten til at lede disse handlinger udgør præstedømmets nøgler.«[6] Vi skelner mellem at bære præstedømmet og at besidde præstedømmets nøgler. Når en mand får nøgler, modtager han ikke noget yderligere præstedømme. Det, han får, er retten til at lede præstedømmets virke.

Forberedelse og bemyndigelse

For at kunne tjene godt som bærer af det hellige præstedømme, kræves der både forberedelse og bemyndigelse. Må jeg fortælle en personlig oplevelse? Inden jeg blev kaldet til De Tolv Apostles Kvorum, virkede jeg som læge og kirurg. Jeg havde taget to lægeuddannelser. Jeg var blevet anerkendt af to særlige nævn. Den lange forberedelse havde krævet mange år, og dog bemyndigede selve uddannelsen mig ikke til at betjene offentligheden. Hvorfor? Jeg skulle først have retten til selvstændig virksomhed.

Det kunne kun gives mig af sundhedsstyrelsen og bestyrelsen på det hospital, som jeg ønskede at arbejde for. Da de rette embedsfolk havde tilstået mig en licens og bemyndigelse, kunne jeg tage mig af patienter, som havde brug for kirurgiske indgreb for at lindre deres lidelser. Da de lægelige embedsfolk

havde udøvet deres nøgler, kunne jeg yde den tjeneste, som jeg var uddannet til.

Til gengæld stod jeg til ansvar over for dem, som skænkede mig disse privilegier. Jeg skulle leve op til de juridiske og etiske forventninger og aldrig misbruge den myndighed, man havde betroet mig.

Nøjagtig ligesom de afgørende skridt, forberedelse og bemyndigelse, har med medicin (og andre professioner) at gøre, har de også meget med tjeneste i præstedømmet at gøre. De, der bærer præstedømmet – det aronske og det melkisedekske – har myndighed til at udføre præstedømmetjeneste. Som Herrens repræsentanter har de ret til at udføre evangeliets hellige ordinancer. Nøgler bemyndiger dem til udførelsen af den tjenestegerning.

Der er også forskel på præstedømmemyndighed og præstedømmemagt. Når man ordineres til et embede i præstedømmet, skænkes man myndighed. Men magten eller kraften udspringer af, at man udøver den myndighed i retfærdighed.[7] Så skønt præstedømmebærere har myndighed, skal de berede sig på at få magten eller kraften. Det gør de ved at gøre sig selv værdige og ved at lære og efterleve præstedømmets pligter og lære.

Hvorfor betyder det noget? Hvorfor er magten til at handle i Guds navn så vigtig? Hvorfor er det vigtigt, at bærere af præstedømmet forbereder sig på at tjene med magt og kraft? Fordi præstedømmet har evig betydning. Præstedømmet er til gavn for hver eneste mand, kvinde og barn, som lever, har levet eller kommer til at leve på denne klode. De, der bærer præstedømmet skal berede sig for at kunne gøre velsignelserne ved præstedømmets magt tilgængelig for alle Guds børn. De, der besidder præstedømmenøgler må forstå, hvordan de anvender disse nøgler klogt og retfærdigt.[8]

Præstedømmenøglernes historie

Præstedømmets nøgler og myndighed kan spores gennem tre tidsperioder i historien: I oldtiden, under Herrens jordiske virke og i nyere tid.

FOTO AF NØGLER: GETTY IMAGES; MODELFOTO AF ORDINATION: CRAIG DIMOND

MOSES KALDER ARON TIL PRÆSTETJENESTEN, AF HARRY ANDERSON

Første periode: Oldtiden. Præstedømmemyndigheden var kendt i fordums dage, selv før jorden blev skabt. Profeten Joseph Smith har udtalt: »Præstedømmet er et evigt princip og eksisterede hos Gud fra al evighed og vil gøre det i al evighed.«[9] Præsident Brigham Young (1801-1877) tilføjede, at præstedømmet »er den lov, ved hvilken verdener er, var og vil fortsætte med at være i al evighed.«[10]

I forudtilværelsen levede vi som Guds åndelige børn. Abraham var en af os. Han fik at vide, at han var blandt dem, der inden deres fødsel blev udvalgt til at være »fyrster« (åndelige ledere).[11] Skriften beretter også, at Gud Herren efter sin hellige orden forudordinerede præster, som, i overensstemmelse med hans forudviden, var beredt fra før verden blev skabt. Så vores kaldelse til at bære præstedømmet er således forudsagt, før vi blev født.[12]

Adam modtog præstedømmemyndighed, før verden blev dannet.[13] Vi ved, at »præstedømmet blev først givet til Adam; han fik overdraget Det Første Præsidentskab og havde dets nøgler fra slægt til slægt.«[14] Præstedømmet blev overdraget fra generation til generation fra Adam til Moses »i lige linie fra deres fædre.«[15] Med hensyn til profeterne i Det Gamle Testamente, sagde profeten Joseph Smith, at »alle profeterne havde Det Melkisedekske Præstedømme.«[16]

Anden periode: Herrens jordiske virke. I løbet af sit jordiske virke overdrog Jesus præstedømmet til sine tolv apostle og åbenbarede princippet om præstedømmenøgler. Til apostlen Peter sagde Frelseren: »Jeg vil give dig nøglerne til Himmeriget, og hvad du binder på jorden, skal være bundet i himlene, og hvad du løser på jorden, skal være løst i himlene.«[17] Herren lovede også Jakob og Johannes disse nøgler.[18]

Knap en uge efter at have afgivet dette løfte tog Jesus Peter, Jakob og Johannes med op på et højt bjerg. Under Herrens ledelse blev præstedømmets nøgler overdraget til disse apostle af Moses og Elias.[19]

Mesteren mindede sine disciple om kilden til deres myndighed: »Det er ikke jer, der har udvalgt mig, men mig, der har udvalgt jer.«[20]

Ikke længe efter blev Frelseren korsfæstet. Selv inden de tidlige apostle havde fuldført deres virke, satte frafaldet ind. Det begyndte, som profeteret, da de lærdomme, som blev forkyndt af mænd, som bar præstedømmet, blev forkastet, og de hellige ordinancer blev ændret.[21]

Tredje periode: Nyere tid. Gengivelsen af præstedømmets nøgler er et af de mange mirakler ved denne, tidernes fyldes uddeling.[22] Som profeten sagde: »Nøglerne må bringes fra himlen, når som helst evangeliet bliver udsendt.«[23] I 1820 viste vor himmelske Fader og hans Søn, Jesus Kristus, sig for profeten Joseph Smith. I maj 1829 overdrog Johannes Døber Det Aronske Præstedømme til Joseph Smith og Oliver Cowdery.[24] Derved overdrog han »nøglerne til engles betjening og til omvendelsens evangelium og til dåb ved nedsænkning til syndernes forladelse.«[25] Kort efter

modtog profeten og hans medarbejder Det Melkisedekske Præstedømme fra Peter, Jakob og Johannes.[26] Joseph Smith havde nøglerne til at organisere Kirken, udsende missionærer og ordinere præstedømmeledere.

Senere fortalte Herren Joseph og Oliver om andre, som havde modtaget særlige præstedømmenøgler.[27] Hver af dem overdrog senere disse nøgler til Joseph og Oliver:

- Moses overdrog nøglerne til Israels indsamling og tilbageførelsen af de ti stammer;[28]
- Elias overdrog nøglerne til den abrahamitiske pagt;[29]
- Og Elias overdrog beseglingsnøglerne.[30]

Joseph Smith overdrog disse gengivne nøgler til alle de apostle, som blev kaldet på hans tid.[31] Disse nøgler er så blevet overdraget fra generation til generation indtil Kirkens nuværende ledere. I dag besidder Kirkens præsident enhver nøgle, som har været besiddet af »alle dem, som på et eller andet tidspunkt har haft en uddeling fra skabelsens begyndelse.«[32]

Der indtrådte et helligt øjeblik i mit liv den 12. april 1984, da Det Første Præsidentskab og medlemmerne af De Tolv Apostles Kvorum lagde deres hænder på mit hoved. Som det var sket for andre før mig, blev alle præstedømmets nøgler overdraget. Ligesom hvert af de andre medlemmer af De Tolvs Kvorum bærer jeg alle de præstedømmenøgler, som er blevet gengivet i disse sidste dage, men nogle af disse nøgler anvendes ikke, medmindre man får direkte bemyndigelse fra seniorapostlen, eller ved dennes død. Alle vi, der er medlemmer af De Tolv Apostles Kvorum, fornemmer alvoren af dette ansvar og byrden ved dette tidløse tillidshverv. Vi ved, at de nøgler, som vi bærer, er blevet gengivet i »de sidste dage og for sidste gang.«[33]

Forpligtelser og ansvar

Når en håndspålæggelse finder sted for at ordinere eller indsætte nogen, har både overdrageren og modtageren af den præstedømmemyndighed forpligtelser og ansvar. Lad mig illustrere det. Lad os antage, at du ejer nøgler til noget værdifuldt – et køretøj, et hus eller et udsøgt instrument. Hvis du låner disse nøgler til en anden i den hensigt, at vedkommende skal benytte din ejendel, har du visse forpligtelser. Som udlåner har du en vis pligt for at sikre lånerens succes. Så du underviser og oplærer tilstrækkeligt til at beskytte låneren og samtidig sikre din dyrebare ejendel. Modtageren har også forpligtelser. Vedkommende skal kende de nødvendige love og adlyde dem, tage vare på din ejendel og give en tilbagemelding om, hvordan han eller hun har anvendt den.

Det samme princip gælder for præstedømmets nøgler. Tempelpræsidenter, missionspræsidenter, stavspræsidenter, distriktspræsidenter, biskopper, grenspræsidenter og kvorumspræsidenter bærer præstedømmets lederskabsnøgler. Deres nøgler styrer deres enheds magt i Kirken. For at Kirkens mission kan udføres, kalder og afløser disse ledere ikke bare folk, men de underviser dem også og holder dem ansvarlige. Så medlemmer, der modtager præstedømmeordinationer eller -kaldelser til at tjene i Kirken har lydighedsforpligtelser og ansvar.

Ethvert præstedømmekvorum har en præsident, hvad enten det er et kvorum bestående af diakoner, lærere, præster, ældster eller højpræster. Hver præsident besidder myndighedsnøgler. Kvorumsaktiviteter og tjenestemuligheder bemyndiges af præsidenten, som besidder disse nøgler. Skønt kvorumspræsidenten besidder nøgler, så gør hans rådgivere det ikke. Præsidenter i hjælpeorganisationerne besidder ingen nøgler. Rådgivere og

Præstedømmet blev i oldtiden overdraget »i lige linie fra deres fædre«.

præsidenter i hjælpeorganisationerne fungerer under en, der besidder nøglerne, og som har delegeret myndighed til dem, så de kan virke i deres kaldelse.

Når man afløses fra en kaldelse i præstedømmet, hvor man har fået overdraget nøgler, så afgives disse nøgler igen, så de af den rette myndighed kan overdrages til den nye leder. Når f.eks. en biskop afløses, bevarer han sin præstedømmeordination til biskop, men hans præstedømmenøgler til at virke som menighedens biskop overdrages til den nye biskop.

Biskopper besidder præstedømmets lederskabsnøgler. De ikke bare kalder og afløser, men oplærer også dem, de kalder, og holder dem ansvarlige.

Åbenbaring, loyalitet og tjenestens privilegium

De, der modtager Det Melkisedekske Præstedømme, indgår en højtidelig ed og pagt om at »leve af hvert ord, som udgår af Guds mund.«[34] Når man gør det, bliver man værdig til at modtage personlig åbenbaring.

Loyalitet spiller også en afgørende rolle for, om man modtager kraft i sit præstedømme. Loyalitet mod ham, der besidder nøgler til at kalde og afløse, fremmer enighed, og enighed er af afgørende betydning for fremgang.[35] Det forklarede Herren, da han sagde: »... dersom I ikke er et, er I ikke mine«[36] og »Og Israel skal blive frelst i min egen bestemte tid. Og de skal blive ledet ved de nøgler, som jeg har givet.«[37]

Vi har brug for påmindelser om, at præstedømmets privilegier kan tages fra os, hvis vi misbruger dem. Det er ikke svært at forstå. Den samme advarsel gælder timelig tjeneste. Hvis man kørte uansvarligt i en andens bil, ville ejeren formentlig nægte at lade en køre i den igen. Sådan er det også med præstedømmets myndighed. Hvis den misbruges, »[bedrøves] Herrens Ånd ... og når den er veget bort, da er den mands præstedømme og myndighed borte.«[38]

Hver eneste bærer af præstedømmet burde føle en inderlig taknemlighed for det privilegium. Det gør en meget ydmyg at tænke på, at hver eneste af os blev forudordineret, før verden blev grundlagt, til det ansvar, som vi nu har.[39]

Må vi leve op til den tillid, som Frelseren har vist dem, der bærer hans hellige præstedømme og besidder dets hellige nøgler. Jeg beder til, at vi må benytte dem klogt og præcis sådan, som Herren forventer af os. ■

NOTER

1. Se Russell M. Nelson, »Keys of the Priesthood«, *Ensign*, nov. 1987, s. 36-39.
2. *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, udv. Joseph Fielding Smith, 1954, s. 23.
3. Se L&P 42:11.
4. Se L&P 132:7.
5. Se L&P 107:8-9, 91-92; 124:123.
6. Joseph F. Smith, *Kirkens præsidenters lærdomme: Joseph F. Smith*, 1999, s. 141.
7. Se Russell M. Nelson, »Personligt præstedømmeansvar«, *Liahona*, nov. 2003, s. 44.
8. Oplysninger om præstedømmenøgler findes opsummeret i *Kirkens instruktionshåndbog, bog 2: Præstedømme- og hjælpeorganisationsledere*, 1998, s. 161.
9. *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 186.
10. *Kirkens præsidenters lærdomme: Brigham Young,* 1997, s. 125.
11. Se Abraham 3:23.
12. Se Alma 13:1-5.
13. Se *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 186, 198-200; se også L&P 78:16.
14. *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 186.
15. L&P 84:15; se også L&P 84:6-17; 107:41-57.
16. *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 215.
17. Matt 16:19; se også L&P 128:10.
18. Se L&P 7:7.
19. Se Matt 17:1-5; se også *Profeten Joseph Smiths lærdomme,* s. 187.
20. Joh 15:16; se også L&P 7:7.
21. Genoprettelsens skrifter rummer en lignende profeti og et løfte: »Og dersom mit folk vil lytte til min og mine tjeneres røst, til dem jeg har udvalgt til at lede mit folk, se, sandelig siger jeg jer, da skal de ikke flyttes fra deres sted« (L&P 124:45).
22. Se L&P 27:13; 128:18, 20-21.
23. *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 186.
24. Se L&P 13; 27:8; JS-H 1:69, 72.
25. L&P 13:1; 107:20; JS-H 1:69; se også L&P 129.
26. Se L&P 27:12-13.
27. Se L&P 27:6-13. Moroni sad inde med nøglerne til Mormons Bog (se L&P 27:5).
28. Se L&P 110:11.
29. See D&C 110:12; Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation,* comp. Bruce R. McConkie, 3 bd., 1977-1980, 3:130-132.
30. Se L&P 27:9; 110:13-16; se også L&P 128:17-18, 21; 132:7, 19.
31. Se *Lærdomme om frelse*, 3:130-132.
32. L&P 112:31; se også v. 30.
33. L&P 112:30.
34. L&P 84:44.
35. Se L&P 124:45-46.
36. L&P 38:27.
37. L&P 35:25.
38. L&P 121:37.
39. Se Alma 13:1-5.

Forbliv omvendt

Jeg begyndte som ikke-troende, men alt det ændrede sig, da jeg hørte om evangeliets fylde.

VACLAVA SVOBODOVA

Hele mit liv havde jeg lært, at der ikke fandtes nogen Gud. Jeg anede ikke, at det synspunkt skulle ændre sig, da jeg ansøgte om at blive udvekslingsstudent i USA som repræsentant for Republikken Tjekkiet. Da jeg udfyldte ansøgningen, lød et af spørgsmålene: »Hvilken trosretning foretrækker du?« Jeg vidste, at de fleste amerikanere var kristne, så det skrev jeg. Men jeg var ikke-troende.

Jeg ventede spændt på svaret på min ansøgning. Hvor skulle jeg bo?

Jeg blev indkvarteret hos Grant og Jewel Hodson og deres familie, som var sidste dages hellige fra Utah. Hvor ligger Utah? Mormoner? Hvem er de? Jeg slog Utah op i forskellige bøger, og jeg slog også mormoner op. Der stod nogle forfærdelig ting om Kirken og især om Joseph Smith. Jeg græd mig i søvn den sidste nat derhjemme. Jeg var rædselsslagen.

Min mor forsikrede mig om, at alt nok skulle gå godt, og hvis jeg ikke brød mig om familien eller Utah, kunne jeg rejse hjem eller blive indkvarteret hos en anden familie.

Da jeg ankom til Utah, kom Emily, en af familiens døtre, og hentede mig. Hun var 16 år gammel og gik i almindeligt, dagligdags tøj, og hun virkede meget sød. Jeg tænkte: »Hold da op! Måske bliver det slet ikke så slemt alligevel.«

Hele familien var søde og bød mig velkommen.

Jeg oplevede lidt af et kulturchok. Jeg så, at min værtsfamilie bad inden hvert måltid, og inden de gik i seng. De drak ikke spiritus og røg ikke. De levede ærbart i henhold til deres moral. Alt var helt anderledes fra den måde, som andre teenagere, jeg kendte, levede på.

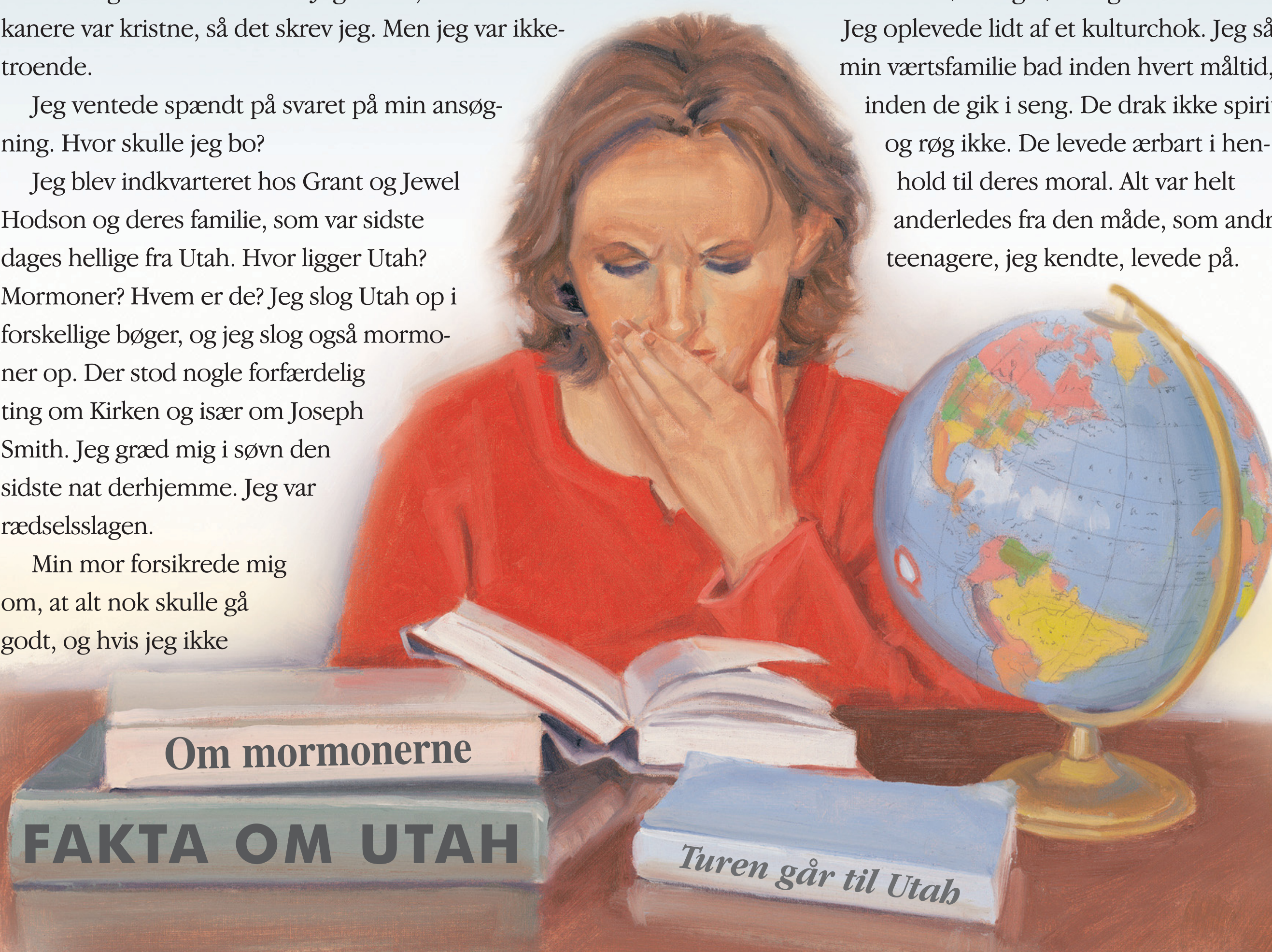

ILLUSTRATION: BRIAN CALL

Og det virkede, som om næsten alle, jeg hilste på, var medlem af SDH-kirken. Det gjorde indtryk på mig, at når disse mennesker talte om deres kirke, så sagde de: »Jeg *ved*«, ikke »jeg *tror*«. Jeg havde aldrig før hørt en sådan overbevisning i religiøse udtalelser. Hvis disse mennesker virkelig *ved* det, tænkte jeg, så må jeg også kunne få det at vide. Jeg var af den type, der bare ville *vide* det hele, for hvis jeg antog Kirkens lærdomme, måtte jeg foretage forandringer i min levevis og mine fremtidsplaner.

Da jeg havde et stærkt ønske om selv at erfare, hvorvidt Kirken var sand, iagttog jeg min værtsfamilies eksempel. De prædikede ikke, men deres måde at leve på gav mig lyst til at finde ud af, hvad der lå bag deres handlinger. Jeg havde aldrig før set en sådan tro.

Jeg hørte en kirkeleder sige: »Folk vil få lyst til at lære Kristus at kende, fordi de kender jer.« Jeg ville lære Kristus at kende, fordi jeg kendte familien Hodson. De var et stort eksempel på, hvordan en familie bør leve.

Jeg begyndte at bede. Jeg bad i tre uger, og der skete ikke en pind. Jeg blev lidt modløs. Jeg tænkte, at jeg måske ikke var værdig til at føle Guds kærlighed.

Samme uge besluttede jeg at deltage i familien Hodsons traditionelle familievidnesbyrdmøde den første søndag i måneden. Moderen, Jewel, spurgte mig, om jeg havde lyst til at sige noget. Jeg sagde: »Gerne.« Men jeg tænkte: »Hvad skal jeg sige?«

Eftersom alle andre havde udtrykt taknemlighed, tænkte jeg, at jeg i hvert fald kunne udtrykke min taknemlighed for alt det, som familien Hodson havde gjort for mig. De havde været så tålmodige med mig. De behandlede mig som en af deres egne døtre, og de havde aldrig presset mig til noget. Jeg ville give udtryk for min oprigtige taknemlighed.

Jeg var den sidste, der talte. Jeg rejste mig og begyndte at sige, hvor taknemlig jeg var for deres venlighed og tålmodighed med mig, og også for deres ønske om at fortælle mig om Gud. Pludselig blev jeg grebet af en stærk, overvældende følelse. Sprogbarrieren var væk. Jeg havde ingen problemer med at udtrykke mig på engelsk. For første gang i mit liv talte jeg flydende! Jeg havde aldrig oplevet noget lignende. Jeg talte, som om jeg var inspireret. Det var sådan en varm, vidunderlig følelse. Jeg blev stilfærdigt belært om: »Du *ved*, at det, du siger, er sandt. Du *ved*, at jeg eksisterer. Du *ved* det.«

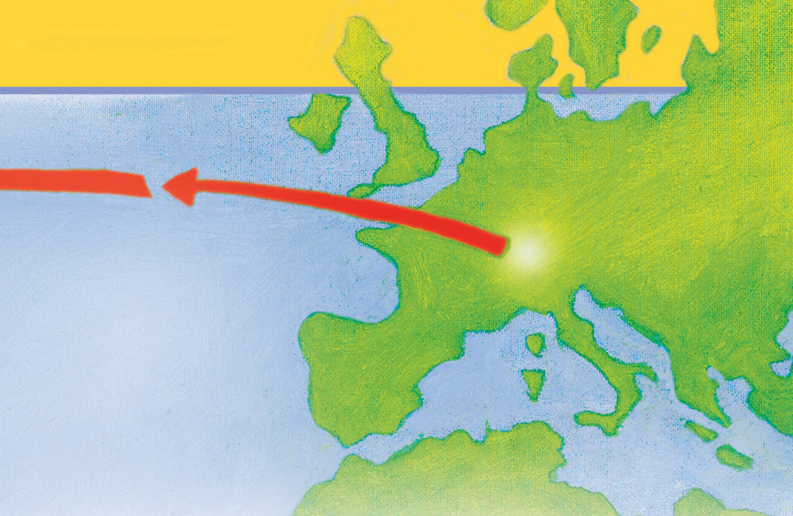
Og jeg vidste det jo! Jeg havde tårer i øjnene, da jeg satte mig. Jeg tænkte: »Hvad var dog det?« Min værtsmor sagde stille, som om hun havde hørt mit spørgsmål: »Det, du føler nu, er Ånden.« Det eneste, jeg kunne tænke, var: »Hold da op! Det er jo sandt!«

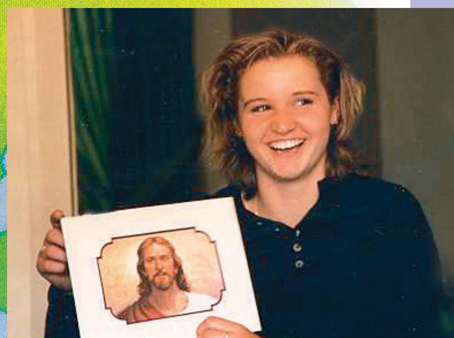
Efter at have fået mine forældres tilladelse, bad jeg min værtsfar om at døbe mig som medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Det var en lykkelig dag for mig. Jeg følte mig så ren og frisk! Udover min værtsfamilie var mange andre medlemmer af menigheden mødt op for at støtte mig. Det var jeg meget glad for.

Da jeg vendte tilbage til Republikken Tjekkiet efter mit ophold i Utah, var jeg det eneste medlem af Kirken, ikke alene i min hjemby, Chrastava (8000 indbyggere), men også i Liberec (120.000 indbyggere), en by, som ligger 10 km fra Chrastava. Jeg arbejdede som hotelreceptionist og underviste i engelsk på en privatskole. Jeg stræbte ihærdigt efter at finde mig til rette derhjemme. Jeg var lige ved at give op. Men alligevel blev jeg ved med hver aften at bede om et mirakel, som kunne hæve mig ud af fortvivlelsen. Jeg prøvede også ihærdigt at holde mig fra gamle vaner og gamle venner.

Til sidst blev mine bønner besvaret. Missionærerne kom til Liberec, hvor jeg underviste. (Jeg fandt senere ud af, at

INDSAT: FOTO: VENLIGST UDLÅNT AF JEWEL HODSON

***V**aclava, eller Wendy, som hun til tider kaldes, fortæller om evangeliet overalt, hvor hun kommer. Hun husker den aften, hvor Ånden hviskede til hende, at hun allerede vidste, at vor himmelske Fader eksisterer, og at dette er hans kirke.*

bror Hodson havde kontaktet missionspræsidenten i Tjekkiet og fortalt ham om mig. Nu er der en spirende menighed med 40 medlemmer i min hjemby).

Siden da har jeg studeret på Brigham Young University–Idaho og fuldført min kunstuddannelse på BYU–Hawaii. Et af højdepunkterne ved mit ophold på BYU–Hawaii var, at jeg fik lov at spille på volleyballholdet. Mit vidnesbyrd voksede virkelig under det ophold.

Jeg er nu vendt tilbage til Tjekkiet. Jeg vil gerne være med til at udbrede evangeliets budskab. Til at begynde med troede mine far og mor, at jeg var blevet tosset, siden jeg havde ladet mig omvende. Men nu støtter de mig fuldt ud og er taknemlig for min uddannelse.

Måske kan jeg øve en indflydelse som kunstlærer. Folk her har brug for evangeliet, og de har brug for kunst. Jeg ville ønske, at de vidste det, som jeg ved. Jeg vil fortælle dem om lykkens sande plan. Jeg ved, at min himmelske Fader ønsker, at mit folk skal have evangeliet og alt det gode, som det medfører. Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig og vil hjælpe mig med at yde mit bedste, på trods af mine svagheder. Jeg ønsker fortsat at blive vejledt af ham. ■

Vaclava Svobodova er medlem af Liberec Menighed i Prag Distrikt i Tjekkiet.

Stor skal jeres glæde være

Vor himmelske Fader elsker os og ønsker, at vi skal udføre vores missionering og reaktivering på hans facon.

ÆLDSTE RODRIGO MYRRHA
Område-halvfjerdser
Det Sydbrasilianske Område

Afsnit 18 i Lære og Pagter fortæller os, at Herren elsker sine børn og ønsker, at vi skal udføre arbejde for deres frelse. Hver gang jeg læser det afsnit, vælder mange oplevelser med reaktivering og fastholdelse af medlemmer op i mit sind – oplevelser, som minder mig om, at Herren leder dette værk, hvis vi udviser tro på ham og yder den nødvendige indsats.

En af disse oplevelser tog sin begyndelse for nogle år siden, da jeg fik til opgave at være hjemmelærer for en ung mand, som var opvokset i en trofast sidste dages hellig familie. Da han flyttede hjemmefra for at læse videre, valgte han sig en anden vej. Måned efter måned besøgte min hjemmelærerkammerat og jeg ham, men uden større succes. Det virkede, som om han end ikke hørte det, vi sagde til ham. Men da uvejret brød løs, og han blev forvirret, fordi han ikke vidste, hvordan han skulle løse sine problemer, var det hjemmelærerne, han henvendte sig til.

Dengang var jeg hans stavspræsident. Han fortalte mig, at han var kommet i tanker om noget, som hans mor havde lært ham: »Herren hører vore bønner, når vi oprigtigt søger ham.« Da han betroede mig, at han igen var begyndt at bede og læse i skrifterne, så jeg til min glæde, at Herren havde rørt ham.

Jeg besluttede at holde lidt bedre øje med ham, så jeg bad om at få ham som min hjemmelærerkammerat. Hver måned besøgte han og jeg fire familier, og hver måned forberedte jeg fire forskellige budskaber i et forsøg på at styrke min ven og hjælpe ham tilbage til aktivitet i evangeliet. Med tiden traf han den beslutning at omvende sig, trofast at overvære sine møder og oprigtigt tage del i nadveren. Herrens offer påvirkede hans liv.

I et halvt år besøgte vi en far, der var den eneste i sin familie, som var medlem af Kirken. Trods vores indsats, og skønt vi altid blev godt modtaget, lykkedes det os ikke at reaktivere ham eller døbe hans hustru og deres tre børn. Vi blev så inspireret til at involvere børnene ved at hente dem om søndagen og tage dem med i kirke. Det blev min kammerats særlige ansvar.

Vores indsats begyndte at bære frugt. Børnene nød at være i kirke og blev snart døbt. Hele menigheden arbejdede på at involvere forældrene, men det var nødvendigt, at Herrens Ånd rørte dem.

Engang begyndte min kammerat, der

ILLUSTRATION: MICHAEL T. MALM

ellers ikke havde sagt noget under vore månedlige besøg, at bære sit vidnesbyrd på en meget gribende måde. Han havde oplevet mange vanskeligheder i sit liv, og nu fortalte han, hvor vidunderligt det var at være i Herrens favn. Hans vidnesbyrd var så oprigtigt og stærkt, og Ånden var så stærk, at vi alle blev dybt rørt. Samme uge besluttede hustruen at lytte til missionærerne, og hun blev senere døbt. Manden blev aktiv igen.

I dag er hele familien aktiv og integreret i menigheden, og de er blevet beseglet i Herrens tempel. Min kammerat har fortsat sin hurtige udvikling i evangeliet. Han giftede sig i templet med en dejlig, ung kvinde, og de har nu to børn. De er lykkelige og bidrager med værdifuld tjeneste i vores menighed og i Kirken.

Seks mennesker blev omvendt til evangeliet på grund af den oplevelse. Et kollektivt mirakel! Jeg følte den glæde, som beskrives i skriften:

»Og hvor stor er ikke hans glæde over den sjæl, der omvender sig!

Derfor er I kaldet til at råbe omvendelse for dette folk.

Og om det skulle ske, at I måtte arbejde hele jeres liv med at råbe omvendelse til dette folk og kun førte én sjæl til mig, hvor stor skal da ikke jeres glæde være med ham i min Faders rige!

Og dersom jeres glæde kan være så stor over en eneste sjæl, som I har ført til mig i min Faders rige, hvor meget større glæde ville I da ikke have, om I kan føre mange sjæle til mig!« (L&P 18:13-16).

Den oplevelse lærte mig tre vigtige principper:

1. Herren leder dette værk. Han beredte vejen. Han er interesseret i og direkte engageret i vores missionering.

2. Hjemmelærernes og besøgslærerindernes besøg skal være regelmæssige og velforberedte. Vi skal medbringe Herrens Ånd til de hjem, vi besøger. Vi skal vinde familiernes tillid.

3. Det er vigtigt, at vi involverer andre mennesker i reaktiverings- og omvendelsesprocessen. Ledere i menigheden kan koordinere indsatsen sammen med menighedsrådet og præstedømmets udøvende komité, så vi får hjælp til at udføre vore missionsmål.

Jeg bærer vidnesbyrd om, at Gud er vor Fader. Han elsker os og ønsker, at vi skal udføre vores missionering og reaktivering på hans facon. Derved bliver vi stærke redskaber i hans hånd til frelse for hans elskede børn. ■

Er du mormon?

En kollega havde hørt dårlige ting om sidste dages hellige. Hvordan kunne jeg få ham til at forstå, at vi virkelig er kristne?

ANA LEE GRANIELA LÓPEZ

Under mit andet studieår på college arbejdede jeg som studentermedhjælp i universitetsbiblioteket. En dag i december fik jeg til opgave at arbejde sammen med en anden studentermedhjælp. Jeg havde aldrig truffet ham før, så mens vi arbejdede, forsøgte jeg at få gang i en samtale. Vi talte om studierne, arbejde og familie.

Senere den eftermiddag begyndte han at synge sange, som omtalte Gud. Jeg spurgte ham, hvilken tro han tilhørte. Jeg håbede, at han ville spørge mig om det samme, så jeg kunne fortælle ham om Kirken, og det gjorde han da også. Jeg var meget begejstret, for det var en stor mulighed for at missionere lidt. Smilende fortalte jeg ham, at jeg var medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Han så forbløffet ud, og i en ikke særlig behagelig tone sagde han: »Mormonerne? Er du mormon? De tror jo ikke på Jesus Kristus.«

De ord var barske at høre. Jeg havde bestemt ikke ventet at høre ham sige, at jeg ikke troede på Jesus Kristus. Jeg havde hørt andre fortælle om den slags oplevelser, og nu var det altså sket for mig. Hvad skulle jeg sige? Hvad kunne jeg svar på sådan en anklage? Det eneste, der faldt mig ind, var: »Men det er jo Jesu Kristi Kirke!«

Jeg vidste, at jeg i tankerne måtte gentage Unge Pigers valgsprog – »Stå for sandhed og ret« – og omsætte det til handling. Men hvordan?

Jeg begyndte at fortælle studentermedhjælpen, at vores kirke er Jesu Kristi Kirke, at vi tror på, at han er vores Frelser, og at jeg forstod den kærlighed, som han nærer til Guds børn. Af hjertets inderste udtrykte jeg, at jeg troede på Jesus Kristus, at jeg var medlem af hans kirke, og at jeg havde lært at elske ham og følge hans eksempel.

Min kollega havde ikke lyst til at høre mere. Han svarede vredt på det, jeg sagde, selv om jeg prøvede at forklare min tro. Han talte også om Mormons Bog på samme måde, som han havde talt om Kirken. Jeg kunne mærke, at han ikke ville høre på mig. Jeg havde heller ikke lyst til at høre på ham, fordi han kun ville diskutere med mig. Jeg vidste,

ILLUSTRATION: GREGG THORKELSON

HVAD ER EN KRISTEN?

»Nogle mennesker tror fejlagtigt, at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige og dens medlemmer ikke er kristne. Vi har svært ved at fatte, hvordan nogen kan acceptere og udsprede en tanke, der ligger så langt fra sandheden …

Én ordbog definerer en kristen, som ›en, der bekender sin tro på Jesus som Kristus eller følger den religion, som bygger på Jesu liv og læresætninger‹ og ›en, der lever i overensstemmelse med Jesu lærdomme‹. Der er således to træk, som kendetegner kristne: (1) de bekender deres tro på en frelser og (2) de handler i harmoni med Frelserens lærdomme. Trofaste medlemmer af Kirken, kaldet hellige eller sidste dages hellige, falder helt klart ind under begge kategorier. Ved tro og gerning viser vi, at ›Jesus Kristus selv [er] hovedhjørnestenen‹ (Ef 2:20) i vores tro.«

Ældste Joseph B. Wirthlin fra De Tolv Apostles Kvorum, »Kristne i tro og gerning«, *Stjernen*, januar 1997, s. 67.

at jeg ikke skulle blive ved med at forklare mig, så jeg bar mit vidnesbyrd. Jeg fortalte ham, at jeg *vidste*, at alt det, jeg havde sagt, var sandt. Jeg kunne fornemme det i mit hjerte.

Da jeg forlod biblioteket, tænkte jeg over, hvordan nogen dog kunne omtale Kirken på den måde. Jeg tænkte på, hvad jeg havde følt, mens jeg bar vidnesbyrd for ham, og jeg spekulerede på, om jeg skulle have ladet ham sige alt det, han sagde. Jeg fyldtes af vrede og frygt og tænkte på alt det, jeg kunne have sagt. Jeg var frustreret og tvivlede på min egen åndelighed, fordi han ikke havde ændret sindelag. Havde jeg fejlet?

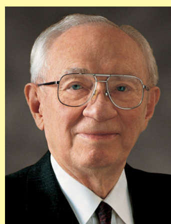
På vej hjem bad jeg. Jeg ville gerne af med de negative tanker. Jeg ville være sikker på det, som jeg havde lært hele mit liv, og jeg ville føle, at vor himmelske Fader var tilfreds med mig for det, jeg havde gjort. Bøn var det bedste redskab, jeg havde. Bøn og Helligånden havde hjulpet mig med at vide, hvad jeg skulle sige til min kollega, og de hjalp mig også med at føle, at min himmelske Fader var tilfreds med mig.

Denne oplevelse hjalp mig til med større sikkerhed at vide, at dette er Jesu Kristi sande kirke, og at hans kirke, ligesom han selv, bliver forfulgt. Jeg erfarede betydningen af at have et stærkt vidnesbyrd om Jesu Kristi evangelium og hans kirke.

Jeg mener, at ethvert ungt medlem af Kirken burde søge at opnå et stærkt vidnesbyrd, så vedkommende kan vidne for andre, uanset om det så lykkes at få andre til at skifte sindelag eller ej. Når vi bærer vidnesbyrd, styrkes vores eget vidnesbyrd, og vi kan i det mindste så et frø i andres hjerte. Selv om de ikke straks viser interesse, kan de dog få mere at vide om, hvad vi tror på. ■

Ana Lee Graniela López er medlem af Cabo Rojo 2. Menighed i Mayaguez Stav i Puerto Rico.

HVORFOR BENYTTER VI IKKE KORS?

Præsident Gordon B. Hinckley blev engang af en præst spurgt, hvorfor sidste dages hellige ikke bærer kors eller udsmykker deres bygninger med dem.

Præsident Hinckley svarede ham: »Jeg ønsker ikke at såre nogle af mine kristne kolleger, som benytter korset på deres katedralers spir og deres kirkers altre, som bærer det på deres præsteklædning og trykker det på deres bøger og anden litteratur. Men for os er korset symbol på den døende Kristus, mens vores budskab forkynder den levende Kristus.«

Præsten spurgte så: »Hvis I ikke benytter korset, hvad er da symbolet på jeres religion?«

»Jeg svarede, at vores folks levevis måtte være det mest relevante udtryk for vores tro.«

Præsident Gordon B. Hinckley, »Symbolet på vores tro«, *Liahona*, april 2005, s. 2.

EKSTRA! EKSTRA!

Hvis du vil vide mere om dette emne, kan du læse følgende artikler på engelsk i Gospel Library på www.lds.org: Richard C. Edgley, »A Disciple, a Friend« (*Ensign*, maj 1998); Stephen E. Robinson, »Are Mormons Christians?« (*New Era*, maj 1998); og Robert E. Wells, »We Are Christians Because ...« (*Ensign,* jan. 1984).

HVAD SKAL JEG SVARE?

Husk på, at Herren har sagt: »Søg ikke at forkynde mit ord, men søg først at få mit ord, så skal din tunge blive løst, og dersom du ønsker det, skal du få min Ånd og mit ord, ja, Guds kraft til at overbevise menneskene« (L&P 11:21).

Når du har studeret og gjort dig bekendt med Kirkens grundlæggende lærdomme angående Frelseren, er her nogle forslag til, hvordan du kan fortælle andre, at du tilhører en kristen kirke.

- Fortæl, at Kirkens fulde navn er Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Andre navne er blot øgenavne.
- Fortæl dem, at Kirkens medlemmer tror på Bibelen og vis dem skriftsteder fra Mormons Bog, som vidner om Jesus Kristus.
- Fortæl dem om evangeliets gengivelse – at Joseph Smith var en stor profet, og at han genoprettede Kirken på jorden.
- Hvis du har mulighed for det, kan du tage dem med hen på et lokalt besøgscenter. Lad dem se billederne og statuerne af Frelseren, og lad dem tale med missionærerne.
- Invitér dem med i kirke sammen med dig, så de selv kan se, at Kirkens medlemmer tror på Frelseren.
- Henvis dem til »Teologi«-linket under »Ofte stillede spørgsmål« på www.mormon.org (vælg »dansk«), så de kan læse en forklaring på Kirkens grundlæggende lærdomme.
- Hvis de ikke er modtagelige over for det, du har at sige, så lad være med at skændes med dem. Bær dit vidnesbyrd om Frelseren og fortæl dem om det, som du ved er sandt.
- Føl dig ikke afvist, fordi folk ikke tror på dit vidnesbyrd. Husk på, at det du ved, trods alt er sandt, og at dette er Guds sande kirke. Lad din levevis vidne om, at du er kristen.

JESUS VISER SIG FOR DE FEM HUNDREDE, AF GRANT ROMNEY CLAWSON

Fordyb dig i seminar

ADAM C. OLSON
Kirkens tidsskrifter

De unge på Tahiti fordyber sig i skrifterne hver dag.

Et eller andet sted, midt ude på det store ocean, på en smuk tropisk ø, hvor vinden dufter af blomster, og palmerne strækker sig op mod himlen, opdager sidste dages hellige unge den kraft, som findes i skrifterne.

På øen Tahiti, der betyder »samlingssted«, samles mange af disse unge mænd og kvinder hver morgen kl. 5.15 for at studere skrifterne og lære, hvordan evangeliet kan ændre deres liv.

Seminar på Tahiti, såvel som på flere af de 117 andre øer, som udgør Fransk Polynesien, er velbesøgt. Vel er det en udfordring at stå så tidligt op, men de unge mener, at velsignelsen langt overgår det offer.

»Det er ikke let,« siger Vaitiare Timo på 17 fra Mahina Menighed i Arue Stav i Tahiti. »Men der er ingen vej udenom. Jeg må komme. Jeg må tjene Herren efter alt det, han har gjort for mig.«

Hver af de unge har deres egen grund til at komme her. De kommer for at lære, at forstå, at efterleve, at finde venner, at få en daglig hjælp til at tackle livets problemer, at forberede sig på mission og ægteskab, at blive omvendt, at tjene Herren, at føle sig godt tilpas og at finde tryghed. De erfarer, at seminar hjælper dem med at opnå dette og meget mere.

Træng ind i skrifterne

»Jeg kommer for at lære,« siger Raymonde Chapman på 15 fra Orofero Menighed i Paea Stav i Tahiti, »for at lære skrifterne bedre at kende og høre mere om profeternes liv. Jeg vil gerne øge min forståelse.«

Hvis Raymonde gerne vil vide mere om skrifterne, så er seminar det helt rigtige sted. Det er ikke usædvanligt at høre en seminarlærer sige noget i stil med: »Vi prøver at få eleverne til at trænge ind i skrifterne, så skrifterne kan trænge ind i dem.«

Det ses tydeligt, at disse elever trænger ind i skrifterne, og at skrifterne bliver en del af dem selv.

18-årige Karere Teihos yndlingsskriftsted er L&P 10:5: »Bed altid, så du må vinde sejr, ja, så at du kan overvinde Satan og slippe ud af hænderne på Satans tjenere, der understøtter hans værk.«

»Satan er meget stærk,« siger Karere, der er medlem af Mahina Menighed. »Hver morgen, inden jeg tager til seminar, beder jeg om at blive beskyttet mod fristelser. Det virker.« Han trækker på skuldrene. »Jeg er ikke fuldkommen, men indtil videre er jeg blevet velsignet med styrke til at stå imod.«

Når elever som Karere begynder at omsætte det, de lærer, i praksis, begynder skriftens kraft for alvor at ændre deres liv.

»Seminar hjælper os med at anvende evangeliet i vores liv,« siger Benjamin Tuahiva på 14 fra Orofero Menighed. »Profeternes liv er et eksempel for os.«

»Jeg holdt meget af beretningen om, hvordan Josef tilgav sine brødre,« siger Benjamins klassekammerat Rumia Temauri på 14 med henvisning til historien om, hvordan Josef blev solgt i Egypten. »Det er et godt eksempel på, hvordan man skal have et godt forhold til sin familie. Det har hjulpet mig.«

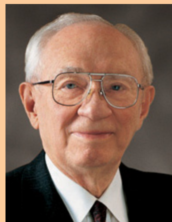
Søster Ariiotima Mahirava, der er Benjamins og Rumias seminarlærer, beder sine elever om

For Karere Teiho, Vaitiare Timo, Kent Manarani (herunder) og Rumia Temauri (til venstre) hjalp seminar ikke bare med at forstå skrifterne, men også med at anvende dem i praksis.

at lære et mesterskriftsted hver uge. På bagsiden af hvert mesterskriftstedskort er der forslag til, hvordan eleven kan anvende det, som skriftstedet taler om. Søster Mahirava udfordrer eleverne til at efterleve det i løbet af ugen og så bære vidnesbyrd i seminarklassen om, hvordan de er blevet velsignet ved det.

»Jeg tror, at eleverne indser, at evangeliet ikke bare er noget, man efterlever om søndagen,« siger søster Mahirava. »Det er rart at se eleverne få den indsigt.«

SEMINAR-VENNER

»Tak for jeres indsats for at … gå til institut, at gå til seminar og tage del i de velsignelser, som kan opnås der, ikke blot ved selve den evangeliske undervisning, men også ved samværet med andre. Jeg vil sige til jer, at I skal udsøge jer venner blandt Kirkens medlemmer. Hold sammen og styrk hinanden. Og når fristelserne kommer, vil I have nogle at støtte jer til, som kan velsigne jer og indgyde jer styrke, når I har brug for det.«

Præsident Gordon B. Hinckley, »Den levende profets ord«, *Liahona*, august 1998, s. 16.

Velsignelserne ved seminar

Seminareleverne i Fransk Polynesien er taknemlige for muligheden for at deltage i seminar. De erkender de mange velsignelser, som de modtager for deres trofasthed.

»Det er en stor velsignelse at vide, at Mormons Bog er Guds ord,« siger Karere. »Det er vores religions slutsten. Den hjælper os til at omvende os til vor himmelske Fader og Jesus Kristus. Jeg har fået stor kærlighed til dem.«

Eleverne påskønner også profeternes ord og erfaringer.

»De historier, vi hører fra skrifterne, hjælper os i dagligdagen,« siger Vaitiare. »Det, som profeterne gjorde i sin tid, kan også hjælpe os i dag. Jeg har også haft gavn af oplevelser fra de nutidige profeters liv, især Joseph Smiths.«

»Jeg ved, at seminar hjælper mig,« siger Karere. »Jeg ved, at det, at jeg kommer her hver morgen for at lære mere om evangeliet, vil gavne mig, når jeg skal på mission, fordi det viser mig, hvordan jeg skal undervise og bære vidnesbyrd.«

Find en at støtte dig til

Ikke alene styrker seminar den enkelte elev, eleverne finder også styrke i samværet med hinanden.

»Der bliver afholdt et par klasser samtidig,« siger Vaitiare. »Så vi lærer elever fra de andre klasser og andre menigheder at kende. Da de fleste af os går på den samme skole, er det en hjælp at finde skolekammerater, som også er medlemmer.«

Når disse skriftstuderende elever finder venner, der deler deres standarder, er det lettere for dem at stå fast ved deres tro henne på skolen.

»Vi foretager os en masse sammen med vore venner, som ikke er medlemmer,« siger Vaitiare. »Men nogle gange er det rart at støtte sig til en, som deler ens tro.«

Tryghed i de sidste dage

Vaitiare har også et yndlingsskriftsted. I det mindste indtil hendes studier hjælper hende med at finde et andet skriftsted, som kan hjælpe hende lige så meget. Det er Åb 1:3: »Salig er den, som læser op, og de, som hører profetiens ord og holder fast ved det, der står skrevet i den; for tiden er nær.«

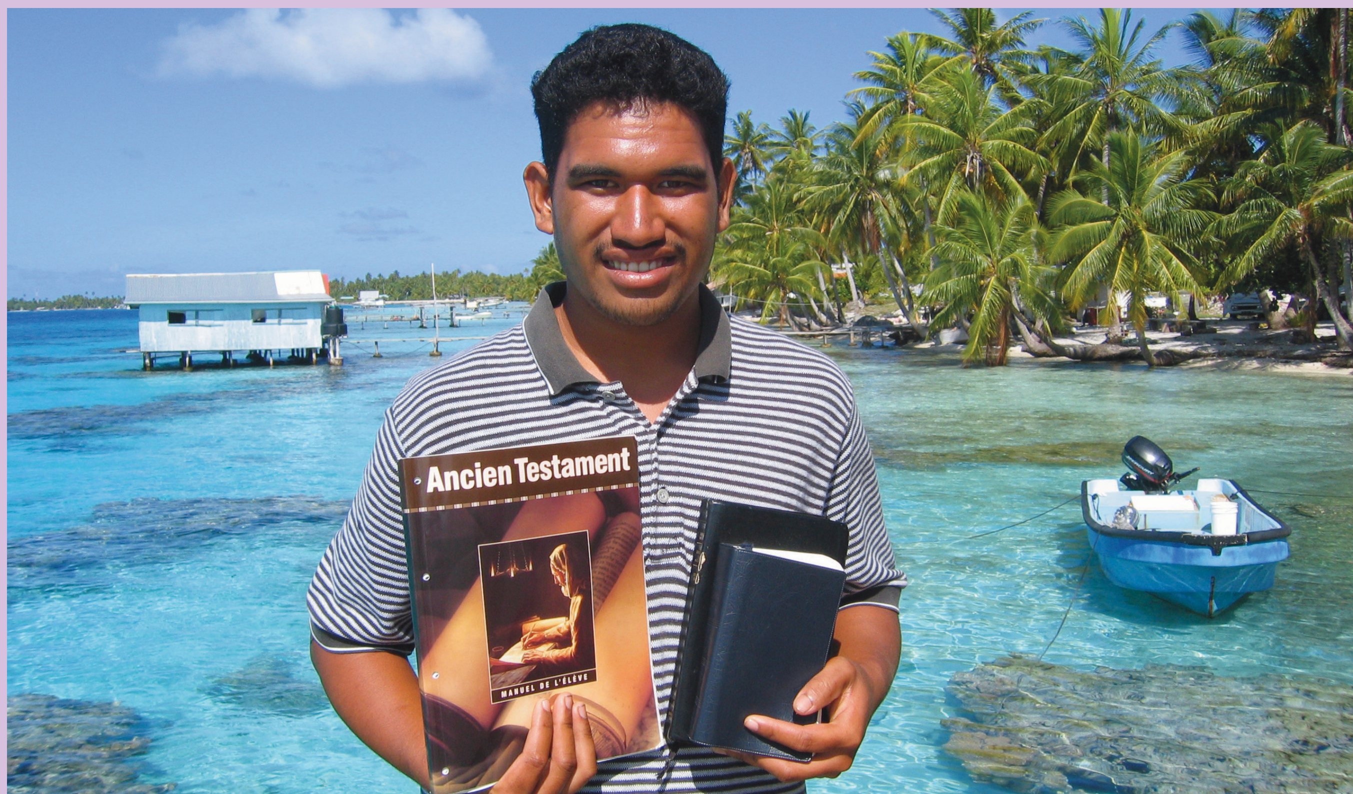

Raymonde Chapman nyder at studere skrifterne i seminar.

»Skrifterne fortæller os sandheden, hvis vi læser i dem,« siger hun. »Det, som profeterne siger, er en rettesnor for os. Hvis vi følger skrifterne og profeternes ord, kan vi føle os trygge i disse tider.«

Det er bare endnu en grund til at samles til seminar og trænge ind i skrifterne. ■

SEMINAR EFTER MØRKETS FREMBRUD

RICHARD M. ROMNEY
Kirkens tidsskrifter

På øen Takaroa, der ligger 600 km vest for Tahiti, er seminar ikke en morgenaktivitet, men et aftenprojekt. Hver onsdag, når solen går ned, underviser søster Hina Garbutt sine elever i det gengivne evangelium. Hun følger et mønster, som blev fastlagt i 1850'erne, da de første sidste dages hellige missionærer begyndte at undervise her. Faktisk afholdes seminarklassen lige ved siden af en kirkebygning, som blev opført i 1890'erne.

For de teenagere, der bor på Takaroa, er seminar den eneste form for uddannelse, de kan få. Der findes en grundskole, men de større elevers eneste mulighed er at gå på kostskole på en anden fjern ø.

»Vi har kun præster blandt de unge mænd,« siger Tetuarere Temahaga (herover) på 17 fra Takaroa 2. Menighed i Tuamotu Distrikt på Takaroa. »Alle diakonerne og lærerne går på kostskole. Men de seks præster og tre unge piger, som stadig bor her, kommer til seminar. Alle føler, at det er vores skole, så derfor kommer vi. Vi lærer meget, og vi nyder at være sammen. Seminar gør det muligt for os at blive ved med at lære noget.«

Som de fleste unge på Takaroa arbejder Tetuarere på perlefarmene. Han skal op allerede kl. 4.30, og han tilbringer dagen med at dykke og svømme og løfte tunge snore med østers op i bådene. Andre, som de unge piger (til højre) Hinanui Tehina på 14 og Tapiu Tino på 15, arbejder hele dagen med at binde østers fast til nylonsnore, så andre kan hænge dem ud i vandet igen. Det er sådan, at perlerne frembringes, og det er det, der holder liv i Takaroas økonomi. »Der er brug for os her,« forklarer Tapiu. Hun gik på kostskole en tid, men syntes, at der var mange dårlige påvirkninger, så hun vendte tilbage til sin familie for at være sammen med dem, hun holder af.

Hvad gør de unge på Takaroa for at slappe af efter en lang dags arbejde? »Ikke meget,« ler Tetuarere. »Vi ser fjernsyn, selv om der ikke er meget at se på, eller også svømmer vi. Men som regel fisker vi. Vi fisker for at skaffe mad, men også for at more os.«

Søndage og onsdage er meget velkomne. »Om søndagen går vi selvfølgelig i kirke, og onsdag aften er der seminar,« forklarer Hinanui. »Vi lærer meget om evangeliet.« Tetuarere taler om et af de mange principper, han har studeret: Templets betydning. »Man kan ikke tage derhen og slæbe al det, der hører verden til, med. Det er Herrens hus, og intet urent kan komme derind.«

Faktisk er et af de spændende mål for seminareleverne her at spare penge op, så de kan tage med andre medlemmer af menigheden til templet i Tahiti. »Vi udfører dåb for de døde,« siger Hinanui. »Det er et godt mål. Alt det, vi lærer i Kirken, og alt det, vi lærer til seminar, peger mod Herrens hus.« ■

TIL VENSTRE: FOTO AF SØSTJERNE © PHOTODISC; TIL HØJRE: FOTO: RICHARD M. ROMNEY

Grebet af medfølelse

Juan Aldo Leone

Bror Thamas, en spinkel ældre mand, sad helt for sig selv, ofte på god afstand af andre medlemmer, som samledes for at hilse på hinanden inden søndagens møder. Han var en lille mand med en undseelig fremtoning. Han var blevet døbt for nylig og havde ikke nogen familie. Hans spanske, der ganske vist var forståeligt nok, var en blanding af portugisisk, fransk, tysk, engelsk og hans modersmål, ungarsk. I korte samtaler med de medlemmer, som prøvede at inddrage ham i fællesskabet, fortalte han om det fjerne Ungarn.

En dag bad biskoppen ham om at tale et par minutter ved nadvermødet. Det kom bag på ham, men han sagde ja. Vi blev også overraskede over at høre hans navn nævnt. Vi beredte os på et kort og enkelt vidnesbyrd.

Men da denne bror stod på talerstolen, ændredes hans fremtoning på den mest fantastiske måde, og han fangede straks vores opmærksomhed. Han rankede ryggen, næsten militærisk, skønt han hverken bar uniform eller medaljer. Han havde en holdning som en soldat – gammel, men stolt. Langsomt, men selvsikkert begyndte han at fortælle sin gribende historie.

Under den anden verdenskrig havde han gjort tjeneste i en infanteribataljon i et område, hvor vedvarende kampe dækkede jorden med blod, smerte og død. Hans deling blev anført af en sergent, som havde vakt folkenes had med sin usædvanlige strenghed. En forfærdelig aften eksploderede en mortergranat i nærheden af sergenten, som blev dødeligt såret. Befalingsmanden standsede en udtjent gammel lastbil, der ofte kørte forbi for at hente de sårede og døende og køre dem væk fra fronten, så de kunne komme under behandling eller blive begravet.

Ingen ville hjælpe den døende sergent. Efter en længere pause trådte bror Thamas frem.

Delingen fulgte deres døende leders skæbne på afstand. Ingen havde lyst til at hjælpe ham. Befalingsmanden anmodede om en frivillig, der kunne bære manden hen til lastbilen og ledsage ham i sikkerhed. Ingen meldte sig.

Efter en længere pause trådte bror Thamas frem. »Grebet af medfølelse,« fortalte han os, »besluttede jeg at bære staklen over til bilen og ledsage ham på turen. Jeg plejede ham, så

ILLUSTRERET AF KRISTIN YEE

godt jeg kunne under den lange og smertefulde køretur.

Senere vendte jeg tilbage for at finde min deling. Da jeg nåede ud til fronten, erfarede jeg, at voldsomme bombardementer havde udslettet en stor del af folkene den aften, hvor jeg tog af sted. Ikke en eneste mand fra min deling havde overlevet, bortset fra mig selv. Og så gik det op for mig. Jeg takkede Gud, fordi han havde ladet mig blive grebet af medfølelse. Han reddede mit liv og gav mig mulighed for at høre om det gengivne evangelium.«

Vores ligegyldighed over for den krumbøjede, gamle mand vendtes til påskønnelse, beundring og taknemlighed, fordi han fortalte os om dette eksempel på Kristi rene kærlighed. ■

Juan Aldo Leone er medlem af Villa Allende Menighed i Sierras Stav i Cordoba i Argentina.

Ikke råd til tiende?

Ana Cristina Merino Rivas

Kort efter at jeg var blevet døbt, giftede jeg mig med en mand, som ikke var medlem af Kirken. Han satte sig på alle de penge, jeg tjente, og tillod mig aldrig at betale tiende.

Jeg led i ti lange, ulykkelige år, hvor jeg slet ikke gjorde nogle fremskridt. Til sidst blev jeg skilt og begyndte at forsørge mig selv og min datter. Men de penge, jeg tjente, rakte ikke til husleje, regninger, mad, tøj og andre fornødenheder. Hvis jeg havde penge nok til en ting, var der andet, jeg ikke havde råd til.

En dag begyndte jeg alligevel at betale tiende. Som altid lagde jeg mit budget. Og jeg opdagede, at jeg havde penge nok til det hele, selv om jeg stadig havde den samme løn. Til at begynde med kunne jeg slet ikke tro det. Så læste jeg det skriftsted i Bibelen, hvor Herren siger: »Sæt mig på en prøve, om ikke jeg åbner himlens vinduer for jer og udøser velsignelse uden mål over jer« (Mal 3:10). Jeg knælede ned og græd af taknemlighed til Herren. Han har aldrig svigtet mig. ■

Ana Cristina Merino Rivas er medlem af North Park 2. Menighed i North Park Stav i Provo i Utah.

Fanget i skæret fra lygterne

Arlene Housman

For mange år siden kørte jeg hjem efter at have sat min mand af ved skolen. Køreturen førte mig gennem en af Utahs bjergslugter.

Jeg havde vores nyfødte April med i bilen. Det var længe før børnesædernes tid, så April lå på forsædet, pakket ind i et tæppe med hovedet på mit ben.

For at holde mig vågen på turen sang jeg den sidste sang, som vi havde sunget i kirken: »O bliv hos mig i denne nat« (*Salmer og sange*, nr. 98). Mens jeg sang, begyndte det at regne. Da vi nåede frem til slugten, var regnen slået om i sne, som lagde sig på asfalten.

Da jeg rundede et sving på den smalle tosporede vej, så jeg en hjorteflok lige foran mig. Jeg bremsede, og bilen skred ud. På min højre side havde jeg bjergene, og til venstre førte en stejl skrænt ned til en flod. Jeg var nødt til at fortsætte ligeud. Jeg holdt fast i rattet med den ene hånd og holdt mit barn med den anden, mens jeg ventede på sammenstødet. Men til min forbløffelse trådte hjortene bare til side, så vi kunne køre videre.

Da vi var kommet forbi flokken, kiggede jeg i bakspejlet. Dyrene var ikke stivnet i skæret fra lygterne eller styrtet til alle sider, sådan som hjorte normalt gør, når de bliver bange. De var bare trådt lidt tilbage, så den lille folkevogn kunne køre forbi. For mig var det ligesom delingen af Det Røde Hav. Jeg jublede de næste 16 km hjem og takkede Gud, fordi han var »forblevet hos mig«.

Da jeg nåede hjem og stod ud af bilen, indså jeg, hvilken katastrofe vi havde undgået. Tårerne fik frit løb. Om jeg så bare havde ramt en hjort, så ville den have anrettet så store skader på bilen, at både min datter og jeg var blevet kvæstet. Den overhængende fare var opstået otte kilometer fra det nærmeste hus, og vi havde ikke set andre biler på vejen gennem slugten eller resten af vejen hjem. Jeg græd af glæde og knugede mit lille barn ind til mig, mens jeg takkede Gud, fordi han havde beskyttet os mod overlast. ■

Arlene Housman er medlem af White River Menighed i Auburn Stav i Washington.

Da jeg rundede et sving, stod der en flok hjorte lige foran mig. Jeg bremsede, og bilen skred ud.

»Mormoner ingen adgang«

Navnet tilbageholdt

Vi var lige flyttet til en lille by på landet, hvor der ikke boede ret mange medlemmer af Kirken. Vores lille menighed var en venlig, sammentømret gruppe, og vi nød hver eneste sabbatsdag, hvor vi kunne være i kirke. Men vi var bekymrede for vore børn, som ikke havde mange legekammerater på deres alder i menigheden. Min mand og jeg besluttede at søge venner uden for Kirken, så vores børn kunne få flere venner og lære folk fra andre trossamfund at kende.

Men mine forhåbninger blev snart knust, da en lokal børnegruppe fortalte mig, at fordi vi var »mormoner«, var vi ikke velkomne i deres gruppe. Jeg havde tidligere været med i sådanne grupper i andre områder, hvor der ikke var mange sidste dages hellige, og religionen havde aldrig været et problem før. Jeg forsikrede gruppens ledere om, at jeg ikke var ude på at missionere eller påtvinge dem min tro. Min familie og jeg ville bare gerne finde nye venner og møde nye mennesker. Men de stod fast ved deres beslutning og ville ikke lade os være med.

Jeg besluttede mig for, at jeg ville være venlig, kristuslignende og imødekommende over for alle i byen, så de kunne se, at medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er gode mennesker. Vi begyndte med at invitere børn på besøg, så de kunne lege med vore børn, og invitere naboer over til middag og snakke med andre for at lære folk at kende. Jeg læste konferencetaler, artikler i Kirkens tidsskrifter og skriftsteder om venskab, venlighed og tjeneste. Og så omsatte jeg disse principper i praksis. Jeg vidste, at hvis jeg kunne vise folk i byen, hvor venlige og kærlige sidste dages hellige familier kan være, så ville denne gruppe bestemt tage imod os på et tidspunkt.

Men tiden gik, og selv om vi kom på venskabelig fod med gruppens ledere, stod de fast ved deres »mormoner ingen adgang«.

Jeg besluttede, at jeg fortsat ville være imødekommende og venlig mod folk i vores by, men samtidig besluttede jeg at lede efter en lignende gruppe i en nærliggende by. Men også der fik jeg at vide, at sidste dages hellige ikke var velkomne. Jeg var så fortvivlet, at jeg mest af alt havde lyst til at græde. Hvad var der i vejen med folk i de to byer? Kunne de slet ikke se, at vi var en venlig og sjov familie?

Jeg bad om Åndens vejledning til at være så venlig og kristuslignende som muligt. Jeg bad om, at alle dem, der kendte mig, ville indse, at vi var gode mennesker. Jeg bad om, at de måtte skifte mening og tage imod os. Men det virkede ikke, som om mine bønner blev hørt. Uanset hvor meget jeg anstrengte mig, så kunne jeg ikke røre dem.

Og så en aften modtog jeg en opringning, som fuldstændig knuste

ethvert håb. Gruppens ledere ringede til mig og sagde atter, at min familie ikke var velkommen i deres gruppe. De var bange for, at vi måske forventede, at vi kunne deltage en dag, fordi vi havde fået så mange venner i lokalsamfundet. De sagde nogle meget sårende ting, og jeg græd med et sønderknust hjerte. Alle disse middage, tjenesteprojekter, kager og hyggesnakke havde ikke betydet det fjerneste for disse mennesker. Hvad havde jeg gjort galt?

Den aften opsendte jeg en inderlig og oprigtig bøn om hjælp til at tackle disse mennesker, der nærede så stærke følelser mod Kirken. Jeg følte, at jeg havde gjort mig fortjent til deres velvilje, fordi jeg havde gjort så stor en indsats, og det sagde jeg til min himmelske Fader.

Svaret var stærkere end nogen anden tilskyndelse, jeg havde modtaget længe: »Følg Kristus.«

Til at begynde med forvirrede det mig. »Ja,« tænkte jeg, »men det gør jeg jo allerede.« Kagerne, venskaberne, hjælpsomheden – Jeg var så kristuslignende, som jeg kunne være. Men den eneste tilskyndelse, som jeg modtog, var: »Følg Kristus.«

Lederne af den lokale børnegruppe sagde, at fordi vi var »mormoner«, var vi ikke velkomne.

Så indså jeg, at når jeg koncentrerer mig om at følge Kristus, påvirkes jeg ikke så meget af, hvad andre mener. Jeg tjener dem, fordi det er det rigtige at gøre, ikke fordi det gavner mit image som sidste dages hellig. Jeg er venlig og imødekommende, fordi jeg føler mig venlig og imødekommende, ikke fordi jeg har selviske årsager til at være venlig.

»Følg Kristus« er blevet mit motto, når jeg bliver ked af det, fordi andre ser ned på os på grund af vores tro. Nu finder jeg glæde ved at tjene andre, uanset hvordan de så reagerer på min venlighed, og jeg bliver velsignet for det. Jeg er ikke kommet her ned på jorden for at opnå andres godkendelse. Jeg er kommet herned for at forberede mig på at vende tilbage til min himmelske Fader, og den eneste vej tilbage er ved at følge Frelseren. ■

En oposición a la maldad

Taknemlig for profetens råd

Jeg vil gerne udtrykke min taknemlighed for *Liahona*. Det fylder mig med glæde at læse vidnesbyrd fra andre sidste dages hellige rundt omkring i verden. Jeg værdsætter præsident Gordon B. Hinckleys råd i Det Første Præsidentskabs budskab i septembernummeret fra 2004, hvor han siger, at vi skal bekæmpe det onde. Artiklerne om at styrke familien inspirerer mig dagligt. Jeg er taknemlig for profeten og for tidsskriftet, som forener hellige over hele verden.

Carolina Tello Vargas,
Ventilador Menighed
i Neiva Stav i Colombia

Templets ånd

Jeg har altid elsket den følelse, som templet giver mig. Da jeg blev kaldet til at tjene på mission i et område, hvor jeg ikke ville være i stand til at komme i templet, var jeg bange for, at jeg skulle undvære den følelse i to år. Men så opdagede jeg, at vor himmelske Fader har sendt os en gave, der kan indgyde os en lignende følelse, uanset hvor vi er. Jeg er meget taknemlig for *Liahona*. Når jeg læser dets budskaber, får jeg samme følelse, som jeg oplevede i templet.

Ældste Allan Herbert Silva,
Goiânia-missionen i Brasilien

Som en jernstang

Jeg vil gerne takke min himmelske Fader for tidsskriftet *Liahona*. I de fem år, hvor jeg har været medlem af Kirken, har det været som en jernstang, der holder mig på den lige og snævre sti. Det har styrket mit vidnesbyrd om, at Herren leder sin kirke og dens medlemmer gennem profeterne,

Javier Enrique Bohórquez Zambrano,
Calderón Menighed i Guayaquil Syd Stav
i Ecuador

***Liahona* gør mig glad**

Jeg holder virkelig af *Liahona*. Børnesiderne gør mig glad, og de rummer spændende artikler, som hjælper mig. Jeg er omhyggeligt med at vælge venner, som hjælper mig med at gøre det rette, og jeg prøver kun at sige gode ting og have en positiv indstilling.

Lehonti Melquisedec Ramos Ochoa,
9 år, Auditorio Menighed i Independencia
Stav i Guadalajara i Mexico

En kilde til styrke

Ord kan ikke beskrive, hvor taknemlig jeg er for *Liahona*. Det er min kilde til styrke i en verden fuld af udfordringer. Når jeg læser profeternes budskaber, føler jeg Guds kærlighed til mig. Hvad mere kan jeg forlange?

Mary Ann D. Ranches,
Alaminos 1. Menighed
i Alaminos Distrikt
i Filippinerne

Lad dine talenter STRÅLE!

Hvis du er professionel kunstner eller fotograf og er interesseret i at komme i betragtning til freelance-opgaver for Kirkens tidsskrifter, så opfordrer vi dig til at kontakte os. Freelance-opgaver kræver, at du er i stand til at udføre illustrationer til redaktionelt eller dokumentarstof inden for faste tidsfrister.

Send os op til ti digitale eksempler på dine arbejder (PDF eller JPEG-filer på op til 1,5 MB pr. e-mail), kontaktoplysninger og et kort CV til **cur-artist-photographer@ldschurch.org.** Eller send dine oplysninger og kopier af dine værker til Artists and Photographers, *Liahona*, 50 East North Temple Street, Floor 24, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA.

Back o' Hill Road i Stirling i Skotland, **Diane Dean**

Som missionær i Skotland i 1898 fik David O. McKay øje på stenpladen, som sad øverst i denne bygnings højre hjørne. Han hentede inspiration i de ord, som var indgraveret i den: »Det, som du er, vær fuldt og helt, og ikke stykkevis og delt« – Han sagde: »Det var et budskab til mig den morgen om at gøre mit bedste som missionær.«

*»De små ting er de store ting,
som er vævet ind i familietæppet
med tusind tråde af kærlighed,
tro, disciplin, ofre, tålmodighed
og arbejde.« Se præsident
James E. Faust, »Kærlighedens
tusind tråde«, s. 2.*

DANISH
4 02259 90110 5